

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izjemni nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inzerati petič vrsta Din 4.—, Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—, Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO

LJUBLJANA, Knaifjeva ulica št. 5

Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE:

MARIBOR, Grajski trg št. 8. — — — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c., tel. št. 26. JESSENICE, Ob kolodvoru 101. — —
Račun pri poštne Čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Neuspel atentat na albanskega kralja Zogu na Dunaju

Atentatorja sta dva bivša albanska oficirja — Atentat je političnega značaja — Aretacija albanskih emigrantov

Dunaj, 21. febr. Snočni atentat na albanskega kralja Zogu stoji danes v ospredju vseh dogodkov in zanimanja, vse javnosti. Atentat ima docela politični značaj in gre kakor je dokazala dosedanja preiskava za delo albanskih emigrantov. Po ugotovitvah policije je bil atentat izvršen v trenutku, ko je kralj Zogu v svojem spremstvu zapustil državno opero in hotel stopiti v svoj avtomobil. V tem trenutku sta pristopila dva moža, potegnila velike pištole in začela streljati. Eden izmed atentatorjev je oddal dva strela, na kar je planil nanj v bližini stoječi policijski stražnik in mu iztrgal orožje. Dvorniki maršal albanskega kralja Libohova je bil zadet od dveh krogel, vendar pa ga njegove rane niso ovirale, da ne bi tudi sam potegnil revolverja in začel streljati na atentatorja. Drugi atentator je medtem oddal 7 strelcev, ki pa niso zadeli kralja, marveč njegovega adjutanta, majorja Popolaja, ki je obležal na mestu mrtve. Oba atentatorja, ki sta skušala nato pobegniti so takoj prišli in odvzeli na policijo. Sprva se je mislilo, da gre za dva albanska dijak, pozneje pa se je ugotovilo, da sta atentatorja dva bivša albanska oficirja in sicer bivši žandarmerijski oficir Aziz Kami in bivši albanski kapetan Nok Gjelsi. Policija je še tekom

noči aretirala veliko število albanskih emigrantov in izvršila v njihovih stanovanjih hišne preiskave, da bi ugotovila morebitne skrivce. Preiskava pa je ostala brezuspešna. Tudi oba atentatorja izjavljata, da sta izvršila atentat popolnoma samostojno iz političnih razlogov, hoteč umoriti kralja Zogu, da bi na ta način izzvala padec sedanega režima v Albaniji. Gjelsi je tudi zatrjeval, da z drugim atentatorjem sploh ni bil dogovorjen. Sam je slučajno prišel k operi. Ko je tam videl avtomobil albanskega kralja je iz tega sklepal, da je v gledališču. Zato je čakal na konec predstave in ko se je pojavil kralj Zogu je začel streljati. Drugi atentator pa je izpovedal, da je vedel, da je kralj Zogu v gledališču. Ze prejšnjega dne sta se v Gjelsijem dogovorila, da bosta izvršila atentat. Ko sta se zvečer sestala pred opero in opazila kraljev avto je Kami šel domov po revolver in se nato vrnil pred opero. Policija sedaj preiskuje v koliko so te navedbe resnične.

Pri Kami so našli revolver starega sistema, ki je bil popolnoma izstreljen. Gjelsi pa je imel tako zvano mauser-so, iz katere sta bila oddana dva strela. Na atentatorje je streljal tudi svetnik albanskega poslanstva Pasquale Sarati, ki je spremljal kralja. Ranjeni mar-

šal Libohova je bil takoj po atentatu prepeljan v bolnico, kjer so ga operirali. Njegovo stanje je subjektivno in objektivno zelo povoljno. Ranjen je bil samo v stegno in desno roko. Truplo ubitega adjutanta Popolaja je bilo obducirano in prepeljeno v mrtvašnico.

Dunaj, 21. febr. O obeh atentatorjih je policija doslej ugotovila, da je Gjelsi, bivši albanski žandarmerijski oficir. Rojen je v Skadrin leta 1893, živi pa že več let na Dunaju, kjer se je poročil z neko Marjeto Petrovičevico.

Drugi atentator je bivši kapetan albanske vojske rojen 1893 v Vilatu (Grčija), pristojen v Argiro kastro. Kami je pristaš bivšega ministrskega predsednika škofa Fan Nollija. Gjelsi pa je intimni prijatelj vodja albanske emigrantske skupine Razkimijska Kombatara. Oba sta dobivala podporo od nekega na Dunaju živečega Zima Angelina.

Vsi današnji listi objavljajo obširna poročila o tem atentatu, vzdružujejo pa se vsakih komentarjev.

Dunaj, 21. febr. Podkancelar in zunanji minister dr. Schober je še sinoči obiskal albanskega kralja Ahmeda Zogu in mu izrazil v imenu vlade obžalovanje nad atentatom, obenem pa zadovoljstvo, da je ostal kralj nepoškodovan.

Mednarodne smuške tekme v Bohinju

Tekmovanje na 18 km — Prvak Josef Nemecky (ČSR), drugi Joško Janša (Jugoslavija)

Bohinj, 21. februarja.

Bohinj je v znamenju prvih mednarodnih smuških prireditev. Vse hiše so okrašene z zelenjem in zastavami na čast odličnim gostom in inozemskim tekmovalcem. Življenje v Bohinju je kljub temu, da je dopoldne do 10. močno deževalo, izredno živahno. Na vseh koncih in krajih je bilo mnogo tekmovalcev, opranih s smučmi, mnogo je pa bilo tudi gostov, ki so že prispeli iz Ljubljane, Zagreba, Maribora in drugih krajev naše države. Glavni naval gostov pričakuje še le danes in jutri, ko bosta posebna vlaka iz Ljubljane in Maribora pripeljala udeležence smuških tekem.

Ob 8. zjutraj so bile zadnje priprave za tekmovalce končane in tekmovalci so odšli na start. Ob 9. je dal starter dr. Stane Tavčar iz Ljubljane znamenje za start. V kratkih intervalih je startalo po vrsti okrog 60 tekmovalcev. Med temi so bili Kadavy, Fišera, Šimunek, Faistauer Jaroslav in Faistauer Josip, Slonek in Nemecky, ki je obenem startal kot zadnji tekmovalac. Na startu so bili tudi trije Avstrijci in sicer Känig iz Gradca, Josef Weiss iz Celovca (KAC) ter Henel Otto (KAC). Od domačih tekmovalcev sta manjkala inž. Janko Janša (Bled), ki je obolen na hripi ter Boris Jenko (Ilirija), ki ni prispel iz Monakovega, kjer studira.

Vreme v Bohinju je bilo izredno slabo. Že navse zgodaj je bilo kakor iz šaka, dež je izprl in razmehčal sneg, na vsej progi so bile same luže. Teren je bil izredno slab in je zahteval od tekmovalcev največje fizične napore. Videti je bilo tako, da bodo progo prevozili le najbolj rutinirani tekmovalci. Res so se že kmalu po startu vrnili nazaj k Sv. Janezu trije šibkejši smučarji, ki so sredi proge izstopili.

Proga na 18 km je vodila od Sv. Janeza proti Zlanu, nato ob robu gozdom navzdol čez cesto pri vasi Savica skozi vas Brod, navzgor čez Senožeti na najvišjo točko 200 metrov relativne višine. Odtod je proga strmopadala proti Čejnevcu in nato vodila ob novi kanalizaciji položno navzdol do jezera in ob jezeru mimo cerkve čez most do cilja pri vhodu v hotel Sv. Janez. Časomerilca na cilju sta bila savezni tajnik g. Jose

Gorec in češkoslovaški tehnični referent arh. Karol Jarolimek.

REZULTATI

Kmalu po 11. so se pričeli vračati tekmovalci. Rezultati so bili nastopni: najboljši čas dneva je dosegel Josef Nemecky, ki je prevozil izredno težko in naporno progo v času 1:39.33, drugi po času najboljši je bil naš najboljši reprezentant Joško Janša (Jugoslavija) v času 1:40.11. Njegov čas je samo za približno pol minute slabši. V sklenjeni vrsti so sledili češki tekmovalci, ki so si priborili nadaljnjih 6 prvih mest. Tretji je prispel Šimunek v času 1:41.36, četrti Faistauer Jaroslav v času 1:43.46, peti njegov brat Josef Faistauer v 1:44.20, šesti Kadavy v 1:45.02, sedmi Fišera v 1:45.11, osmi Slonek v 1:46.4, deveti pa je bil zopet Jugoslovčan Brvar v 1:50.53. Prvi avstrijski tekmovalac je prispel šele kot deseti na cilj v 1:53.41. Pred njim je bil še Jakopič v 1:52.34, nato so pa sledili Knip v 1:57.42, Zemva v 1:59.55, Černe v 1:58.28, za njim pa Norvežan Gutormsen v 2:00.2. Gutormsen je vozil okrog 6 km brez palic, ker sta se mu zlomili. Šele na Senožetih je dobil druge in je lahko naprej tekmoval. Kljub smol, ki ga je doletela, se je izvrstno odrezal. Njemu je sledil Jurij v 2:01.47, Šoštar v 2:02.11, Štinaš v 2:02.58, Lakota v 2:03, Osvald v 2:03.48, Šramelj je prispel na cilj zelo izmučen v času 2:10.59, njemu je pa sledil Tlamerly v 2:15.07. Drugi tekmovalci so šele za njimi prihajali na cilj in njih rezultati do popoldne še niso bili izračunani. Vsi ti tekmovalci so Jugoslovani.

Kot rečeno, je vse dopoldne deževalo, pa tudi med tekmovalcem samim je bilo kakor iz šaka. Proga je bila izredno težka. Ponekod so hudoorniki odnesli ves sneg in napravili globoke brazde, tako da so morali delati umetne mostove, da je bilo tekmovalje sploh omogočeno. Čas tekmovalcev seveda z ozirom na take okoliščine ne more biti izvrstjen, je pa kljub temu prav dober. Nemecky je startal kot zadnji, prispel pa kot četrti na cilj. Janša je startal 33. prišel je pa 5. na cilj. Sedaj je v Bohinju jasno. Megla se je dvignila in je pričakovati lepega vremena.

Akcija za uvedbo mednarodnih trgovskih tovornih listov

Beograd, 21. febr. AA. Znano je, da pripravlja mednarodna trgovska zbornica že delj časa mednarodni trgovski tovorni list za promet po železnih, ki naj bi imel značaj andosmana, kakršni se rabijo v pomorskem prometu in ki obenem označujejo lastnika blaga. MTZ je zdaj razposlala na posamezne odbore okrožnico, v kateri želi odgovora na tale vprašanja: 1. za katere kategorije blaga želi trgovci tak mednarodni tovorni list, 2. na katere železniške postaje naj gredo ti mednarodni listi, in 3. iz kakšnega nagiba žele trgovci uvesti take trgovske liste. Mednarodna trgovska zbornica želi, naj se odgovori motivirajo, da se bodo mogli upoštevati posamezni primeri.

Velika tatvina v poštnem vozu

Beograd, 21. febr. Iz paračina javljajo, da je iz poštnega voza, ki prevažala pošto s kolodvora v mesto, zginila večeraj pošta v vreča, v kateri je bilo razen priporočnih pošilk tudi 188.500 Din gotovine. Preiskava je ugotovila, da je ukradel denar prevoznik pošte sam Todor Janjičević. Tatu so aretirali ter ugotovili, da je porabil od ukradenega denarja samo 14 Din, vse ostalo so našli še pri njem.

Kralj Karol obotel na hripi

Beograd, 21. februarja. Iz Bukarešte poročajo, da je kralj Karol obotel na lahki hripi in da dvora ne bo zapustil za nekaj dni.

Boji z razbojniki v Mezopotamiji

London, 21. febr. AA. Iz Mezopotamije poročajo, da je neka razbojniška tolpa vdrla čez mejo pri Urfi in se spopadla s turškimi stražarji in prebivalstvom. Več oseb je bilo ubitih in ranjenih.

Nezgoda danskega princa

Kodanj, 21. febr. AA. Ko sta princa Kund in Axel preizkušala neko razstreljivo, se je vnelo ter ranilo princa Kunda na glavi.

Jugoslovenska razstava v Parizu

Pariz, 21. februarja. AA. Po krasni razstavi francoske umetnosti prošle poletje v Zagrebu priredi jugoslovsko društvo »Zemlja« pod pokroviteljstvom jugoslovenskega poslanika v Parizu dr. Spalajkovića razstavo v galeriji Bollières. Razstava bo trajala od danes 20. februarja do 3. marca. Tako bodo imeli Francozi priliko seznaniti se s tendencami jugoslovenske likovne skulpture, ki stremi za tem, da čim krepkeje razvije jugoslovsko narodno umetnost, borec se pri tem proti tujim vplivom, čeprav je večina njenih članov studirala baš v Parizu.

Izbruh vulkana v Novi Zelandiji

Wellington, 21. febr. Vulkan Kaupo je pričel ponovno bruhati in ogrožati dolino Vairakai. Doslej je porušil 50 hiš.

600.000 brezposelnih v New Yorku
New York, 21. febr. AA. Po uradnih podatkih je v samem New Yorku 600.000 brezposelnih. Skušali jih bodo podpirati z javnimi prispevki in zbiralnimi akcijami.

Začetek opere Valkira

drevi točno ob 1/2 20. Abonma B

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA

Ljubljanska borza danes ni poslovala. V prostem prometu so notirali: Amsterdam 22.80, Berlin 13.51, Bruselj 7.9211, Budimpešta 9.096, Curih 1085.9, Dunaj 797.81, London 276.06, New York 56.725, Pariz 222.76, Praga 168, Trst 297.46.

INOZEMSKA BORZE.

Curih: Beograd 9.1275, Pariz 20.33, London 825.18625, New York 518.65, Bruselj 72.28, Milan 27.14, Madrid 54.50, Amsterdam 208.10, Berlin 123.24, Dunaj 72.84, Sofija 3.75, Praga 15.345, Varšava 58.05, Budimpešta 90.42425, Bukarešta 3.0825.

Ali veljajo papeževi opomini tudi za Italijo

Zanimiva polemika med vatikanskim in fašističnimi glasili o papeževi encikliki

Rim, 21. februarja. r. Med vatikanskim glasilom in fašističnim tiskom se je razvila zanimiva polemika o zadnji papeževi encikliki o krščanskem zakonu. »Corriere della Sera«, ki je otvoril polemiko, je porabil papežev encikliko za napad na Francoze, čes da ne žive po načelih krščanske morale, kar dokazuje nazadovanje francoskega prebivalstva. Francozi so bogati in zato nezaupljivi; njihova nezaupljivost pa ograja svetovni mir. »Corriere« je hotel s tem vse težkoje v svetovni politiki pripisati krivdijo Francoje zaradi njenega populacijskega problema.

»Tribuna« pa je šla še dalje. Papeževa enciklika ji je dala povod, da napade vso sodobno civilizacijo, dokazujoč, da ima prav edino Mussolini, ki nastopa proti plutokraciji in vsem ostankom profesionalnega militarizma. (Misli seveda zopet Francijo.) Končno pa daje »Tribuna« lekcijo tudi Vatikanu, čes da papež v Italiji zahteva, naj tudi državno zakonodajo narekuje katoliško pojmovanje zakona, dočim v drugih državah, kakor na primer v Nemčiji, katoliške stranke paktirajo s socialisti, frama-

zoni in celo s komunisti, ki vsi rušijo ona načela, na katerih sloni papeževa enciklika. Vatikanško glasilo »Osservatore Romano« v ostrem tonu vračaja vse te in slične napade, ki se pojavljajo tudi v drugih fašističnih listih. Na namigavanja »Corriere della Sera«, da je papeževa enciklika naslovljena v prvi vrsti na Francoze, pravi, da so taki zaključki nedopustni. Enciklika je naslovljena na vse narode in države enako in prav vsak more in mora črpati iz nje koristne nauke.

Se ostreje odgovarja »Osservatore« na napade »Tribune«. Očita fašizmu, da hoče imeti za sebe nekako »etično avtonomijo« in da prihaja zato čisto v konflikt s cerkvijo. V Italiji se dalje tolerira odkrita akatoliška propaganda za razporoko in omejitve porodov ter obstoječe ideje sole, ki radikalno zanikajo vsa načela, na katerih sloni ta javna in zasebna, zlasti rodbinska morala. Zato je, zaključuje »Osservatore« višek impertinence in brezvestnosti, ako se enciklika »Casti connubii« komentira tako, kakor da bi se Italije ne tikala, temveč bila ukor le katoličanom v drugih deželah.

Posvetovanje o omiljenju krize v domači gozdni industriji

Konferenca šumske industrije savske in dravske banovine — Priprave za anketo v Beogradu

Sušak, 21. febr. n. Včeraj popoldne se je vršila na Sušaku seja društva domače šumske industrije savske in dravske banovine. Zborovalci so odposlali pozdravno brzojavko ministru za šume in rudnike. Tajnik družstva je poročal o dosedanjem delu uprave za pospeševanje izvajanje zakona o načinu rezervacije v območju Gorskega Kotara. Na današnjem zborovanju so razpravljali o aktualnih vprašanjih, ki jih bodo pretresali v kratkem na šumski anketi v Beogradu.

Izvoljeni so bili tudi zastopniki, ki bodo na tej anketi zastopali interese in predloge društva domače šumske industrije savske in dravske banovine. V Beogradu bodo med drugim tudi razpravljali o načrtih za ublažitev sedanje krize, ki teži šumsko industrijo, zlasti one žage, ki predelujejo izključno bukov les in les iglaste dreve. Med drugim bodo zahtevali v Beogradu tudi 30 odst. znižanje železniških prevoznih tarif.

Ureditev vodnega režima z Rumunijo

Beograd, 21. febr. p. Davi se je vrnil beograjski župan inž. Milan Nešić iz Bukarešte, kjer se je mudil kot ekspert naše delegacije, ki vodi pogajanja v svrhu ureditve vodnega režima med Jugoslavijo in Rumunijo na onem ozemlju, ki je bilo po državnih mejah razdeljeno med obe državi. V zvezi, ki jo je dal novinarjem, je naglasil, da je bil v vseh vprašanjih dosežen sporazum. Gre predvsem za vodni režim v vodah ob

skupni meji, za ureditev vodnih zadrug, za skupno vzdrževanje vodnih zaščitnih naprav in temu enako. Ker je dosežena v vseh vprašanjih popolna soglasnost, se sestavlja sedaj besedilo generalne konvencije. Rumunski delegaciji je predsedoval minister Contescu. Naši delegaciji je bil v Bukarešti prirejen presrčen sprejem in se je tudi ob tej priliki manifestiralo tesno prijateljstvo in zavezanost med obema državama. Župan Nešić je bil sprejet tudi na dvoru ter je imel priliko govoriti z našo kraljico, ki se, kakor znano, mudi na rumunskem dvoru.

Drzen roparski napad

Beograd, 21. febr. Beograjski listi poročajo o drznem roparskem napadu, ki je bil izvršen v Somboru na blaginjska vodne zadruge Jovana Mihanja. Napadla sta ga dva neznanca s samokresi v rokah in mu vzela 18.000 Din. Eden izmed njih ga je udaril s topim predmetom po glavi, nato sta mu vzela denar in pobegnili. Orožniki ju zasledujejo.

Gospodarski odnošaji z Grčijo

Beograd, 21. februarja. Po vesteh iz Atene je imela snoči v Atenah trgovska zbornica konferenco o ustanovitvi grško-jugoslovenskega gospodarskega komiteja. Konferenco so se udeležili najuglednejši predstavniki Aten. Sprejet je bil predlog, da se osnuje v Atenah centralni komite, v Solunu in Skoplju pa izvršna komiteja. V najkrajšem času se bo vršil sestanek članov beograjskega in atenskega komiteja, na katerem bo določen program za nadaljno delo.

Klasifikacija naših velesejmov

Beograd, 21. febr. Minister za trgovino in industrijo Juraj Demetrovič je izdal odlok, da sta oba letošnja sejma v Ljubljani kot vzorčna velesejma in oba zagrebška zbora, pomladanski in jesenski kot uradno priznani razstavi v smislu § 94 pravilnika.

Poset nemških industrijcev

Beograd, 21. febr. Tu se vrše velike priprave za sprejem nemških industrijcev, ki pridejo, da prouče gospodarski in industrijski položaj Jugoslavije. Nemški industrijci bodo obiskali Ljubljano, Zagreb in Beograd.

Gandhi bo interniran?

Beograd, 21. febr. Po vesteh iz Bombaya je indijska vlada sklenila, da Gandija in dvesto najuglednejših članov indijskega kongresa internira na otoku Sv. Jelene, če bo indijski kongres odklonil načrt ustave, ki je izdelan na nedavni konferenci okroglo mize v Londonu.

Nova zemlja na južnem tečaju

Oslo, 21. februarja. s. Zunanje ministstvo je dobilo brezlično brzojavko kapetana Larsena, ki je član norveške ekspedicije na južni tečaj. Po tej brzojavki je Larsen z letala odkril novo zemljo na južnem tečaju. To ozemlje se razprostira 70 stopinj 30 minut južno in 24 stopinj 15 minut vzhodno do 68 stopinj 40 minut južno in 33 stopinj 30 minut vzhodno. Larsen je vrgel na to ozemlje norveško zastavo ter dokumente, v katerem se veži, da je v imenu norveške vlade vzel v posest to zemljo. Z dovoljenjem kralja je ta nova zemlja dobila ime po princesi Raguhild.

Zanimiva sodna statistika

Za 400 Din se pravdajo že več let -- Kazenske zadeve deželnega sodišča

Ljubljana, 21. februarja. Ljubljanska policijska uprava je pred dnevi objavila statistiko o svojem poslovanju. To poročilo prikazuje Ljubljano v dobri in slabi luči. Se zanimivejši so si cer suhoparni izkazi višjega deželnega sodišča o številu poslov pri vseh okrajnih in zbornih sodiščih, spadajočih pod pristojnost tega sodišča. V okoliš višjega deželnega sodišča spada 49 okrajnih sodišč in 4 zborna sodišča. V sumarnem izkazu se zrcali ves gospodarski položaj naših krajev, pa tudi kriminaliteta.

Pri vseh 4 zbornih sodiščih je bilo lani 26.868 uradnih poslovnih številk in prav toliko raznih aktov. Mnogi akti so se med poslovanjem zelo odelbili. Tehtali so po več kilogramov, kajti mnoge pravde se vlečejo kakor morska kača in še do danes niso končane. Pri deželnem sodišču trajata 2 civilni pravdi od leta 1925. Iz leta 1927 datirata tudi 2 pravdi, kjer gre za 44.145 Din in za 100.632 Din. Nekaj pravi je bilo naperjenih tudi proti državnemu zakladu. Zanimivo je, da se pri okrajnem sodišču neka pravda, katere sporni predmet cenijo na 400 Din, vleče že tudi več let. Pravda je že preromala vse instance, od okrajnega sodišča tja do vrhovnega sodišča, odnosno stola sedmorice. Tožba pa je bila naposled vrnjena prvemu sodniku z nalogom, naj okrajno sodišče iznova o nji razpravi.

Poučni so podatki o poslovanju kazenskega oddelka pri ljubljanskem deželnem sodišču. Ta oddelki obstoja iz senata trojice in petorice ter iz 2 sodnikov-podpredsedov. Državni tožilec je prejel lani 1856 oseb, zasebnih tožiteljev je bilo 1611, zasebnih udeležencev, ki so nastopali kot tožitelji pa 5. Da je število zasebnih tožiteljev tako poraslo, je vzrok v tem, kor so vsa žaljenja časti in klevete dodeljena sodniku-podpredsedu deželnega sodišča. Od predlanskega leta je ostalo nerešenih 284 kazenskih zadev.

Brez razprav je bilo rešenih 1433 kazenskih zadev, glavnih kazenskih razprav pa je bilo 1556, a drugim oblastvom je bilo odstopljenih 330 aktov.

V preiskovalnem zaporu deželnega sodišča je bilo lani 824 oseb, koncem leta jih je ostalo še 77.

Koliko je bilo lani obtožnic? Državni tožitelj sam je vložil 870 obtožnic, zasebni tožitelji 797 in zasebni udeleženci 5. Zasebni tožitelji iz raznih krajev, zlasti z Gorenjske, so vodili ogorčene pravde zaradi žaljenja časti, ki so dostikrat veljale nad 6000 Din.

Na obtožbo državnega tožitelja so bile obsojene 804 osebe na krajšo ali daljšo kazen. Cenijo, da znaša celotno število kazni nad 300 let. Na zasebno obtožbo je bilo obsojenih 229 oseb. Tiskovnih pravi je bilo 52. Na obtožbo državnega tožitelja je bilo izrečenih v tiskovnih pravih 10 obsojnih, na predlog zasebnega obtožitelja 2, a 3 obtoženci so bili oproščeni. Ostale tiskovne pravde še teko. V 5 primerih je bilo dovoljeno obnovitveno postopanje. Trije inozemci, ki so se nahajali v pritvoru, so bili na intervencijo dotične države izrečeni inozemskim sodiščem.

Sodnika-podpredsed sta lani poslovala v 1197 kazenskih zadevah, sodni pa je razpravljalo o 359 primerih. Prošenj za pomilostitve je bilo vloženih 9, revizij pa 8. Pravno pomoč je nudilo deželno sodišče v 909 zadevah.

Taka je statistika o poslovanju kazenskega oddelka ljubljanskega deželnega sodišča.

Pri vseh 49 okrajnih sodiščih je bilo lani 196.136 poslovnih številk. Če računamo, da je posamezni akt povprečno tehtal 20 dkg, dobimo 39.227.20 kg. Z akti deželnega sodišča pa 5.373.60 kg. Vsi spisi sodišč tehtali 44.600.80 kg. Sodna kronika je lani zabeležila tudi prav komičen prizor. Pošto obvestilo, da je treba na pošti dvigniti neki sodni spis, težak okoli 75 dkg, je prejel uradnik, ki je bil takrat močno zanihan. Površno je pogledal obvestilo in se je kar ustrašil. Čital je obvestilo napačno, namreč tako, da je treba iti iskat akt, ki tehta 75 kg. Odradil je takoj, da je jetnišnica poslala paznika z dvema kaznjencema in cizo na pošto po akt. Seveda so na pošti sodni »ekspedicijo« začinili gledali.

Ta dvojna morala je kriva, da se prostitucija popolnoma pogrešno smatra za žensko vprašanje. Še ženske se ne vda-jajo prostituciji samo iz lastnih, osebnih nagibov, nego v velikem delu tudi zato, ker jih molki iščejo, navajajo, zapeljujejo. Zahtev z ene strani sledi ponudba s druge...

Človeška družba torej v veliki meri nudi možnost za razvoj prostitucije. Roditeljska pašina in ljubezen so najboljši branitelji prostitucije. Slabe rodbinske in stanovanjske razmere pa jo pospešujejo.

Da so veliki krivci razširjanja prostitucije takotmenovani trgovci s belimi sužnjami, je dognana stvar. Država in družba pa te trgovce podpirata s tem, da trpi-ta javne hiše. V znani zagrebški aferi leta 1925, ko je oblast zalotila celo organizirano zvodniško družbo, ni bila niti ena izmed 18 deklet preje prostitutka; vse so bile brez službe ali so čakale nanjo.

Iz tega je razvidno, da igra pri vda-janju v prostitucijo poleg slabe vzgoje, mi-ljeje, nagnenja k razvratnemu življenju, nesrečne ljubezni in osamelosti važno vlo-ko tudi socialni moment: brezposelnost, ki ji sledi beda.

Znano je in tudi prirejena anketa je iz-nova potrdila, da gotovo šenski policijski prav posebno dajejo veliko število prosti-tutk.

Iz stanu služkinj prihaja n. pr. 20 do 60% prostitutk. To pa zato, ker so pove-čini še neprilagojene za življenje, ko gre-do v svet, so slabo vzgojene in jim nedo-staje zasloabe domače hiše. Gospodinje se

navadno ne brigajo, kaj delajo služkinje v svobodnem času. Čar mesta zapeljujejo neukršena dekleta s čežnje, da zaidejo za strano, podležijo sladkim besedam za-peljivcev in izgube službo; kmalu so zrele za prostitucijo. Tudi postajajo služkinje čestokrat žrtve svojih gospodarjev.

Še slabši je položaj uslužbenk po hote-ljih, gostilnah, kavarnah i. dr., ki po veliki večini nimajo stalne plače, nego žive od napitnine. A za večjo napitnino zahtevajo gostje navadno tudi večjo uslužnost. Tu treba krepkega značaja in močne volje, da se take ženske vzdrže na dostojni višini... Slabši je z raznimi prodajalkami, pisaricami in drugimi duševnimi proletarkami.

Artiste vseh vrst tvorijo poglavje za-se. Razen natakarcie so pač igralke, pev-ke, plesalke najbolj izpostavljene zapelje-vanju od strani molkih. Plačane so čisto škandalozno in so odvisne od raznih pod-ljih podjetnikov, direktorjev itd. Način živ-ljenja, okolje, slabi zgledi, neuspehi in večno pretvarjanje, ki ga zahteva težki po-klitke artistke, vse to se združuje, da pre-moti veliko število teh bednih deklet in za-vaja najprej v tajno in potem v javno pro-stitucijo.

Med glavne činitelje, ki kvarijo mora-lo in zamažujejo ženskam ravnostnost, spada alkohol. Pod njegovim pokrovitelj-stvom pada na tisoče žrtve, ki bi bile brez njega ostale bržčas dobre in poštene.

Dalje naglašajo dr. K., da sicer beda do-stikrat navaja v prostitucijo, vendar pa gospodarski položaj v mnogih primerih ni edini vzrok prostitucije.

Besedo imajo naši čitatelji

Kriza v lesni industriji

Vedno pogostejše se piše in govori o kri-zi lesne industrije. Kljub temu pa davčna bremena niso manjša, temveč nasprotno še mnogo večja.

Lani so se davki v primeri s prejšnjimi leti potrojili, ker je bila uvedena pridobni-na namelo prejšnje dohodnine. Poleg tega je mestna občina ljubljanska uvedla poleg tržnine še uvoznico, katere menda še ne misli odpraviti in ta znaša okrog 15 Din od m³ okroglega lesa.

Banovina nalaga visoke doklade k dr-žavnim davkom za ceste in je uvedla tako na sečnjo gozdov, ter vagonski davek od nakladanja vagonov, sedaj pa obljublja še posebne takse za obrabo cest. Te cestne do-klade tudi niso pravične, ker vozniki s konj-sko priprepo v primeri z avtobusi ceste le pogladijo in bi morali biti zato davka prosti. Kako so bile pred leti lepe, gladke ceste, ko še ni bilo avtobusov, četudi so se vozili težki vozovi.

Ljubljanska uvoznina ne le da prav nič ne štiti lesne industrije v Ljubljani, temveč takorekto ljudi odganja od mesta na oko-lice žage. Zato je nujno potrebno, da se jim preje ukine ali vsaj znatno omili. Po-sebno sedaj je pravi čas, ko se sestavlja nov občinski proračun.

V interesu odprave lesne krize je, da se od naštetih 6 različnih vrst cestnih pri-spevkov (doklad), ki vse občutno posegajo v lesno industrijo, črtajo najmanj 4 do 5, ker bi bila sama cestna doklada k direktni davkom v sedanjih težkih časih, dovolj sicer se bo še bolj pospešila brezposelnost, ker že sedaj 50 do 60% žag stoji.

Posebno pa ljubljanska uvoznina na okrogel les obremenjuje izjemoma samo ljubljansko industrijo, dočim na deželi tega ni, četudi so tam delavske moči cenejše.

Prizadei.

Čudno postopanje stanovanjskega urada

Stanujem v eni izmed bivših ječ na ljubljanskem gradu. Stanovanje obstoja iz enega samega prostora, v katerem prebiv-am s svojo družino t. j. ženo in otroci. V sobi, je temna, ker ima le pol kv. metra svetlobe, se moji otroci le s kvarjenjem svetiljbe oči ude in pišejo domače naloge za srednjo šolo, katero obiskujejo, z gmotni-mi žrtvami, ki jih komaj zmagujejo.

Ker sem zvedel, da bo v kratkem v istem postopku prosto stanovanje, katero bi ustrezalo številni moji družini, sem se 15. pr. m. obrnil na magistratnega gospodar-ski urad s prošnjo, da bi mi isti prepustil omenjeno stanovanje. V tej zadevi sem pet-krat intervjuiral, bil sem tudi pri g. županu, a reko se mi je, da g. župan v takih zadevah ne postuje. In vendar se mi je sopročilo, ko sem bil pred kratkim na go-spodarskem uradu, da je dotično stanova-nje že oddano drugi stranki. Dotična stran-ka je brez otrok ter je imela že dosedaj stanovanje, obstoječe iz kuhinje in ene sobe. Tako se menda ne podpira zakonov, ki imajo otroke. Toliko javnosti v vednost.

V. H.

Kaj pa vrtnarji?

Plesov in dvoran smo si ogledali v tem predpustu in v prejšnjih dneh. Ne rečemo, da ni bilo tu in tam lepo; da, celo raskoša si je naše mesto privoščilo dovolj.

Skoraj vsi stanovi, od ročnega delavstva do študentstva, so se predstavili s lastnimi priveditvami. Enega pa ni bilo. To je naš vrtnar, tisti trgovski in umetniški stan, ki bi nam pač mogel pokazati vse drugače, kaj zmora, ako bi nastopil tudi tu samostoj-no. Ali se vam ne zdi, da so naši trgovski vrtnarji tišči činitelji, ki bi pri nas dopri-neali k umetniški stopnji kmetstva po vseh mestih z družabno razvito tradicijo.

V zmiri in snegu bi bila to najlepša prilika za propagando vrta, gojenja sobnih cvet-lic iz pristne dekorativnosti. Zdej čujemo,

da se govori o novi pobudi interesentov. Čas pred novo pomladjo je gotovo ugoden. Vprašanje je torej — inicijativa.

Eden za občinstvo.

Zanemarjeno križišče

Na križišču Bleiweisove, Rimske in Trža-ške ceste je ob vsakem kolčak slabem vremenu skoraj nemogoč prehod. Cele mla-ke stoje na cesti, da mora človek razmiš-ljati, kam in kako bi stopil, da bi prišel srečno »črez«, naj bo že do poštnega ura-da, do lekarne, na Mirje, na Rinsko ali Tr-žaško cesto. Zdej so nagromadene pra- na križišču cele grmadi snega, kaval je pa samo na Bleiweisovi cesti. Ni torej čuda, če preplavlja voda celo križišče. Kaj še le, če bo ves ta sneg skopnel.

Prosimo torej merodajne oblasti, da se nas usmilijo in puste odstraniti sneg ter nasuti prehod. Ko pa se bo tlakovala Blei-weisova cesta, naj bo tlakuje še to križišče, ker je res nujna potreba.

Meščan.

Krški poštni urad in njegovo osebje

V vsej naši okoliščini je bil izredno simpa-tično sprejet članek »Jutra«, v katerem smo svojočasno opozorili na nevdružne razmere na naši pošti, kjer je bilo z uvedbo avtobusne pošte zveze za kartiranje vidju-čenih novih 7 pošt. Da je bila to preobrem-enitev za takojšnje pošto uradništvo, je razvidno že iz dejstva, da je omagala pri delu vesnina uradnika in se zrušila. Da bi bilo dobiti dopust, se ni mislilo in tudi ni bilo pričakovati. Že pred leti je dosegla po-šta tak promet, ki bi zahteval poleg upra-viteljskega še najmanj tri uradnike. Po pre-toku let pa seveda promet ni padel, marveč občutno narasel — temu v nasprotje pa se število uradništva ni dvignilo, ampak zmanj-shalo! Zdej so z upraviteljem vred na raz-po-potje le tri uradniški moči, ki se morajo vrstiti v službi od 5. jutraj do 8. zvečer. Ker je pošta tik železnice ter sprejema in oddaja pošto od vlakov, trajala njena služba dalje časa, kakor kje drugje. Istočasno je to matična pošta za ves severozapadni del Krškega polja in ima zaradi številnih ura-dov ter razširjene obrti mnogo dela, česar pa merodajne oblasti ne upoštevajo, ker bi se v tem pogledu gotovo že kaj storilo, tako glede razbremenitve uradništva, ki se nad mero trudi, da zadovolji stranke, kakor tudi v interesu strank samih, da jim ne bo treba čakati.

Če se ne ostra že na samo preobreme-nitev uradništva naj se presodi naraščajoči promet, kateremu trije uradniki pač ne mo-rejo biti kos. Naj se nastavi še opa uradni-ška moč, da bo zamogel poštni urad zma-gati vedno naraščajoči promet in da bo uradništvo vsaj enkrat v letu prišlo do par-dnevnega oddiha, čeprav ne tolikšnega kot mu po zakonu gre.

Kislo selje na ljubljanskem trgu. Po sledice trane politike se že kažejo. Zelje se dobi na trgu, toda kakšno. Ali je zdravo ali pokvarjeno, o tem naj odloča tržno nadzorstvo. Mi kot kupci in konzum-mentje ugotavljamo samo to, da je to ne-kaj ogabnega: to zelje igra vse mavricne barbe — prevladuje črna in temno-rjava. Zdravo in lepo trnovsko zelje se izvaža in so ga že pretežno množino prodali na Su-šak, Kvarner in Dalmacijo. Boljšega zelja iz ljubljanske okolice pride na ljubljanski trg prav malo, ker ima drugod boljše ceno. Ljubljana bo jedla v bližnjih tednih skraj-no slabo, morda pokvarjeno zelje za drag denar. Tržni odslek naj pravočasno razvije svoje gospodarske sposobnosti!

DOBRA ODJEMALKA

Gonpa je celo uro pregledovala rane vr-ste limonja, ki ga je uslužbenec prinašal, odviljal in saviljal, da se je vse od njega ocdilo. Tedaj pa zaključil blaga kupovalka: »Zal mi je, gospod, ampak vse to mi ni pogodu. Hotela bi kak mčnega, priskrčan motiv. Rada bi potlakala kletko svojim pticicam.«

Beležnica

KOLENDAR

Danes: Sobota, 21. februarja 1931, katoli-čani: Maksimilijan, pravoslavni: 8. febru-erja, Miroslav.

Jutri: Nedelja, 22. februarja 1931, kato-ličani: Petra stol, pravoslavni: 9. februarja, Goslav.

DANASNJE PRIREDITVE

Drama: Trije vaški svetniki.
Opera: Valkira B.
Kino Matia: Vihar na Montblancu.
Kino Ideal: Nezvesta (Anny Ondra).
Kino ljubljanski dvor: Ekspres št. 317 (Lon Chaney).

Sentjakovski gledališki oder: Ekstempo-rale.

Predavanje v društvu »Sočaz« ob 20.30 pri »Levuc«. Predava dr. Milko Kos.

PRIREDITVE V NEDELJO
Drama: Ob 15. Divji lovec, ob 20. Mer-cadet.

Opera: Ob 15. Nina, nana, punčka moja, Figurine, ob 20. Grofica Marica.

Kino Matia: Vihar na Montblancu.

Kino Ideal: Nezvesta.

Kino ljubljanski dvor: Ekspres št. 317.

Sentjakovski gledališki oder: Ekstempo-rale.

Film ZKD: Admiral Nelson in lady Ham-ilton ob 11. v kinu Ljubli. dvor.

DEŽURNE LEKARNE
Danes in jutri: Piccoli, Dunajska cesta; Bakarčič, Sv. Jakoba trg.

Brezsrčni sin še preklinja svojo mater

Senovo pri Rajhenbergu, 21. februarja. »Slov. Narod« je 18. t. m. priobčil po-ročilo, kako nezasišano je postopal Leopold Bitanc, kovač in posestnik na Seno-ve, dalje časa s svojo 80letno materjo. Na dan pregleda na lico mesta je ta sirota ženica rekla zdravniku in orožniku v sobi pri preiskavi, da bi bila zelo rada in za-dovoljna, če bi smela ležati na klopi pri peči, kjer bi ji dobro storilo, ker je topla. A, to dobroto ji sin ni nikdar privoščil. Bitanc je bil dne 18. t. m. popoldne areti-ran in prepeljan v sodne zapore.

Neka ženska je v ponedeljek 16. t. m. čula Bitanca, ko je rekel svoji materi: »Prokleta bodi, ti, usilka!« — Kaj pravi-te gospodje dušni pastirji? Gotovo bi bilo bolj, da bi take vernike, kot Bitanc — volk v ovčji koži — poučevali, kakšna kazen čaka na tem in onem svetu onega, ki greši zoper četrto božjo zapoved, na-mesto, da priporočate takozvano katoli-ško časopisje.

Kulturna revolucija v Rusiji

Vsa pozornost politične javnosti v so-vjetski Rusiji je bila obrnjena zadnje čase na gospodarska vprašanja, dočim so bili kulturni problemi z redkimi izje-mami tako potisnjeni v ozadje, da se o njih skoraj sploh ni govorilo. V sovjets-ki Rusiji se dela tudi na kulturnem polju v duhu tako zvane generalne linije, kar pomeni, da se realizira program kulturnega dela v duhu novih načel sovjets-kega narodnega gospodarstva in soci-alnega življenja.

Za začetno tretje leto petiletke je glavna naloga razviti nad vsu Rusijo prapor kulturne revolucije. V zvezi s tem nameravajo boljševiški prvaki v prvi vrsti likvidirati »buržuzasne pogani-ke« v znanstvenih ustanovah, na visokih šolah in v kulturnih organizacijah. To pomeni, da so boljševiki trdno sklenili odkriti se čimprej vseh starih strokovnjakov in učencev, ki še zdaj no-čejo prisiesti na komunistični program in se sprijazniti s komunistično psihologi-jo. Treba je prestrudirati vse znanstveno-teoretično delo in ga postaviti na nivo nalog, ki jih nalaga doba socializma, v katero je stopila Rusija — pravijo ko-munistični prvaki. To zahteva mobiliza-cijo vseh marksistično-leninskih znan-stvenih sil, strankine in sovjetske orga-nizacije pa morajo obenem posvetiti mnogo večjo pozornost znanstveno-teo-retični fronti.

Med najbližje kulturne naloge v so-vjetski Rusiji spada obvezen šolski po-nuk, likvidacija nepismenosti in malopis-menosti, reorganizacija vseh ljudskih in srednjih šol, tako da se bodo vzgajali v njih mladi pionirji industrijskih po-djetelj ter sovjetskih in kolektivnih go-spodarstev. V Rusiji je zdaj še 25 milijonov nepismenih. To ogromno število sa-mo dovolj jasno pove, kako težka nalo-ga čaka boljševike, če mislijo z likvi-dacijo nepismenosti resno. Z naloge od-straniti strokovnjake, ki se še niso pri-družili komunističnemu pokretu, je pa v zvezi potreba po novih, sovjetskih strokovnjakih. »Izvestja« naglašajo, da je treba napeti vse sile, da dobi sovjetski režim čim prej zadostno število zanes-ljivih, v komunističnem duhu vzgojenih strokovnjakov. Ker sovjetske šole tej nalogi niso kos, si bo treba pomagati z ljudskimi univerzami ter raznimi večer-nimi tečaji.

Pri realizaciji tega načrta se pa moč-no čutijo posledice poostrenega kultur-nega boja. Zato tudi pri kulturnem delu ljudje nimajo miru. »Izvestja« pišejo v zvezi s tem: Razredni sovražnik izpod-kopava skrivaj vse temelje, na katerih pripravljata komunistična stranka in so-vjetska vlada kulturno revolucijo v dr-žavi. Če hočemo zavarovati boljševiški tempo dela pri razvoju sovjetske kulture, moramo biti neizprosni v odporu proti razrednim sovražnikom in opor-tunistom, ki bi radi strli naše moči in uničili naše delo.

Že iz tega je dovolj jasno razvidno, v kakšnih razmerah se dela zdaj v Ru-siji na kulturnem polju.

Prostitucija in družba v Jugoslaviji

Iz zanimive brošure beogradskega zdravnika dr. Konstantinovića

Beogradski zdravnik specija-list dr. Konstantinović je izdal ilustrirano brošuro o prostitu-ciji, ki je zaradi novih načel vezanostimiva in zlasti za moške jako poučna. Iz te brošure pri-nesemo glavne misli.

Brošura dr. Bogoljuba Konstantinovića »Prostitucija in družba« je socialno-medi-cinska razprava s posebnim osirom na problem prostitucije in njenega pobijanja v Jugoslaviji. Kot študij prostitucije je bila prirejena posebna anketa; pri njej so sodelovali predstojniki državnih ambula-torijev za venerične bolezni, ki so dali po-trebna statistična poročila in pojasnila o prostitutkah.

Uvodoma naglašava avtor, da niti v sve-tu, še manj pa pri nas ne obstoja proti temu zlu dobro organizirana borba na oni široki podlagi, ki jo je postavila današ-nja znanost in kakršno problem zahteva.

Površni gledalec in poleg njih tudi ma-lodušneži smatrajo nepopolne momente v borbi proti prostituciji in nejasne uspehe kot stvarne neuspehe in tolmačijo to na jako enostaven način: Prostitucija je ved-no bila in vedno bo; zato je vsaka borba proti njej brezuspešna.

Avtor pa temu naziranjju odločno ugo-varja, čes: zgodovina nas uči, da se me-njajo običaji, način življenja, uživanja in mnogi momenti, združeni naravnost s člo-vekovno fiziologijo.

Prostitucija je pravo zanikanje zakona (braka). Zakon je stebelni stremiljenja za gospodarsko in rodovno ohranitev člove-štva; molki, ki poseca prostitutke, nima nikake odgovornosti do žensk, ki so se mu udale; o zajednici življenja ali o skrbi za potomstvo ni niti govora.

Vendar se ne more smatrati vsaka iz-venzakonska zveza med molkim in žensko za prostitucijo. Sem spadajo spolni odno-šaji pred sklepanjem zakona. V Jugosla-viji taki odnošaji med fantom in dekletom niso redki. Tudi ni prostitucija konku-binat ali divji zakon, ki iz kakršnekoli vzroka ni sodno ali cerkveno potrjen. Že-ne, ki žive v taki zvezi, nimajo ničesar skupnega s prostitutkami. Na tako ime-novano sodobno ljubezen pa človeštvo mnogo greši in je navadno prehodni sta-dij k prostituciji.

Zanimivo je, da zastopa avtor stališ-če, da molki od narave ni poligamen: že sama narava govori proti temu, ko vzdržuje vedno skoraj isto število molkih in ženskih bitij. Neznatne razlike tu ne prihajajo v poštev. Dokazano je, pravi pi-satelj, da poligamija nikakor ni primarna pojava prirodnih nagonov, nego se javlja šele v razvoju društvenega življenja, v razvijanju zajednice in države. Ako je imel predzgodovinski človek več žen, so bile temu vzrok gospodarske potrebe, da je imel več delovnih moči, — ne pa morda poligamski nagon. Dr. K. omenja razloge proti poligamiji celo iz živalstva.

Dokazovanje potrebe ali celo koristno-sti prostitucije je nevdružljivo pred objek-tivno in strogo kritiko. Da spolna absten-encia nima nikakih škodljivih posledic, je danes že splošno priznano. Neumna je tu-di trditev, da je prostitucija značilna po-

teza ženskega značaja, ker v tem slu sta si oba spola enaka. Potencial in iskren prirodni nagon ni merilo za vse žene, niti poteza njihovega značaja. Še vedno je le izjema, pa naj si bo prostitucija še tako razširjena, trdi avtor.

Najmanj pa se more trdit, da prosti-tucija štiti čistoto obitelji. Prej jo mae in ponižuje. Razlagati prostitucijo samo z biološki strani človeka ter naglašati nje-gove fiziološke potrebe, se pravi zapirati oči pred resnico.

Prostitucija ne korenini v ženskem bi-stvu, ni potrebno zlo, ni nadomestilo za kdovekaj, ni sredstvo za vzdrževanje žen-skih eksistenc in ni potreba molkih.

Med vzroki prostitucije navaja dr. Kon-stantinović predvsem pogrešno umevanje nalog in dolžnosti človeka, fizioloških funkcij telesa ter vobče nepravilni pogled na svet. Ta orientacija pa je posledica na-pačne vzgoje, pri kateri sodelujejo doma-ča hiša, ulica, človeška družba, čtivo in sploh vsa okolica.

Proučevanje večjega števila prostitutk je pokazalo, da so prav različni in kompli-cirani vzroki, ki so gnali posameznice v prostitucijo. V glavnem je možno vzroke deliti v dve skupini: 1.) osebne; 2.) socialne.

Med osebne vzroke spadajo: aktivni, nekontrolirani spolni nagon, želja za no-votarijami in ekscitaci, pomanjkanje volje, nesposobnost za očuvanje osnovnih prvin pravičnega življenja, nenormalnost in omahljivost v duševnem življenju. Socialni vzroki so: neenakost spolov, slabi vga-di takozvanega kulturnega življenja, go-spodarske prilike, okolica, socialni polo-žaj, pogrešna spolna orientacija in na-pačno društveno razumevanje.

Dr. K. trdi, da vsa okolica in današnja človeška družba deluje z vsemi sredstvi na to, da prihaja spolna ljubezen skoraj vedno do izraza ondi, kjer tega ni treba in v nepravem času ter na nepravilen na-čin. Ulica, kino, pokvarjene služkinje, po-hujšani starejši tovarši, slabi časopisi, slike, romani: vse to navaja mladino, da prežgoda spomnava seksualno ljubezen od napačne, negativne strani. Pod takimi pri-likami se razvija mladež, pripravljena in sposobna, da podleže vsem slabim instink-tom in izkušnjavam. Značilno je, da je padlo — kakor kažejo zbrani podatki — izmed 373 deklet - prostitutk 223 še do 16. leta, 2 s 11. leti, 8 s 12, 26 s trinajsti-mi leti itd.

Človeška družba daje molškemu odti-letu položaj, čegar posledice se išražajo tudi negativno. Na prvem mestu tre-ba omeniti neenakost pred zakonom in javna mnenja. Kar je pri molškem samo ob sebi razumljivo in naravno, isto je pri ženski kamjivo in povod, da jo člo-veška družba vrže iz svoje srede. Molki se zaveda tega; v tem pravcu se je vršila njegova vzgoja in družba ga štiti. Za oce-njevanje vsega dejanja in nehanja je svet ustvaril dvojne merile, dvojne morale. Značilno pa je, da prav ženske vedno so-dijo svojo padlo tovariško strožje, nego molškega. Padle devojke prestražjo, njho-vi zapeljivci pa so dobrodošli v najboljše, seveda tudi ženske družbi.

Druga kuharska razstava v Ljubljani

Pokroviteljstvo prevzel ban dr. Marušič — Mnogo prijav šol, javnih kuhinj in restavracij

Ljubljana, 21. februarja. Po lanskim uspehim ljudje našim belim kapam niso dali miru in radi ali neradi so se kuharji in slaščičarji morali odločiti, da tudi letos priredijo razstavo najmodernejših, najokusnejših in najlepših dobrot, kar jih pozna kuharska umetnost. Za lani so se mojmisti tako odlikovali, da je Ljubljana zaslovela po vsej Evropi in so jim strokovni listi v vseh jezikih polni hvale, letos pa prekose same sebe. Ko je bila svetovna kuharska razstava v Zürichu, kjer si je Dunaj priboril palmo, so bile tudi naše bele kape tam, prav tako kakor pozne-

čej, vreden je stopiti na najino mesto, ko ostariva. Pa še nekaj pomeni to počaščenje učenca: demokratičnost in očetovsko vzgojo!

Ze lani sta šefa restavracije »Slon« gg. Klasek in Rot podpirala prireditelje z vso ljubeznivostjo, izkušenim strokovnim znanjem in tudi z vsemi svojimi prebogati zalogami, letos sta pa oba v pravem ognju, da svet spozna, da »Slon« prav nič ne zaostaja za najznamenitejšimi podjetji velikih mest in svetovnih letovišč. Kaj pa razstavi njun kuhinjski šef g. Wand, pa za vruga ne povesta — sicer pa, saj poznate

Poslovni odbor II. kuharske razstave v Ljubljani

Od leve na desno sede: podpredsednik Rudolf Wand, šef kuhinje restavracije »Slon«; Milan Kokalj, učenec g. Babinec, predsednik Ivan Babinec, šef kuhinje grad hotela »Union«; stoje pa: Viktor Seidenglanz, Alf red Dolinšek, Ivan Krenn, patiser parne pekarnice Dolinar; tajnik Rihard Vospersnik, Charles Rist, Lojze Dežman, poslovodja parne pekarnice Dolinar.

je v Linzu, kjer je razstavo obiskalo prvi dan čez 8000 ljudi, in na temelju principov teh dveh razstav bo aranžirana tudi naša kuharska razstava, ki si jo bomo ogledovali 1., 2. in 3. marca v vseh dvoranah »Uniona«.

Z željo za vztrajnostjo in v nemo se kuharji pripravljajo že več mesecev, ker hočejo zopet dokazati, da je naša banovina v tej stroki na prvem mestu v državi in visoko nad prestolnico in Zagrebom, kakor je bilo videti tudi na precej skromni ondnotni razstavi. Zato gre našim ambicijam joznim strokovnjakom, da utemelje svetovni sloves Slovenije na tem polju, ker je brez kuharske umetnosti nemogoče razmah tujeskega prometa. Pravilno delajo! Sloves naših prirodnih lepote se naglo širi po svetu, vedno prihaja več razvajenih tujcev, ki bodo še prišli in ostali le, če jim bomo mogli postreči, kakor zahtevajo.

Dunaj si je torej priboril v Zürichu svetovno prvenstvo, v Ljubljani nam pa naše »bele kape« med drugimi svojimi umetninami pokažejo vsa in popolnoma enaka jedila, kakoršna so zmagala v Zürichu. Torej gotovo vse najbolj higienično, najbolj moderno in najbolj elegantno. Sploh bo letošnja razstava popolnoma drugačna, da se ne bo ponavljala niti ena lanska stvar, bo pa tudi drugače aranžirana, namreč po koga kakor na vselej, da bomo videli tudi pristne kotičke naših staroselstvenih domačih gostin, med njimi pa tudi častiljivo Mačkovo peč »za vodo«. Pa tudi Keršič iz Šiške ter druga znana topla zavetja sladokusev od Maribora pa celo do Zelene jame nam bodo pokazala svojo vabljivo gostoljubnost.

Prireditelji, pod vodstvom mojstra Babineca, ki nam pripravljajo najfinije, vsem zadnjim zahtevam kuharske umetnosti ustrezajoče dobrote, pripravljajo razstavo z največjo energijo, večeraj se je pa ta njih sila in ambicioznost še podvojila, ko je pokroviteljstvo razstave sprejel sam ban g. Drago Marušič. In spet so se pod belimi kapami skuhalo nove ideje in senzacije, ki bodo presenetile vso našo, pa tudi tujco javnost. Težko je bilo sicer zainteresirati gospodo, ki je lani še nezaupno stala ob strani, letos so se pa prijavili celo kuharski učenci, ki hočejo pokazati, da imamo tudi v tej stroki dosti sposobnega naraščaja. Gospod Babinec je v mladem Blejcu Milanu Kokalju odkril tak talent, da sta ga on in mojster Wand od »Slona« pri fotografu posadila med sebe,

češko trmo! Samo malo sta se zagovorila o teh zadevah drugače popolnoma nenašefa in nehoti izdala, da bosta prvi dan v »Slonu« servirala po navadnih cenah najizbranejših delikates primorske kuhinje, drugi dan bosta odkrila svetovnoslavne dobrote češke kuhinje z jedili po najtanjnejših receptih, tretji dan bomo pa pri »Slonu« manifestirali za Francijo. Ampak kako nam vsem drago idejo in na kak presenetljivo nazoren način nam pokaže na razstavi podoben simbol — bomo pa videli. Zmaga je gotova!

G. Babinec iz »Uniona« bo s svojim štabom seveda tudi storil vse, gostje »Uniona« restavracije se bodo pa prvi dan oblikovali po domače slovensko, drugi dan po francosko, zadnji pa po angleško. Še nekaj bi bili kmalu pozabili: na razstavi bo posebna restavracija, kjer bo vsak za par dinarčkov lahko poskusil vse razstavljene sladkosti in tudi imenitno pecivo Dolinarjeve parne pekarnice, ki svoja izvrstna sotrudnika pošilja k vsem sejam. Radodami Bolaffio še ni pozabljen — in bo zopet tu, prav tako kakor dvorni dobavitelj A. Verbič, poleg njega pa tudi nova trdka Legat z Miklošičeve ceste. Podjetni Motos, Juhan, Hag, Bouvier — sama renomirana imena, ali pa E. Bežek s svojimi specijalnimi testeninami, slaščičarja Gallé, »Leonova« lovska miza, specialitet Centralne mlekarne, mojstrovine domačega kuharja Forška, več šol in javnih kuhinj, med njimi tudi Delavska zbornica itd. itd. Da je tudi za g. Krapeža iz »Zvezde« in za gospodične iz Mladike rezerviran najlepši prostor, je samo ob sebi umerno. Ne za merite, cediti so se mi pričele sline, pojdim k »Slonu« na golaž!

Dovolj prostora.

Mati vzame Miha na čaj k babici. Fantek sedi na preprogi med dvema tetama. — Mihec, ali imaš dovolj prostora? ga vpraša teta.

— No, že gre, eno čokoladno torto bi lahko še pospravil.

Pred sodiščem.

— Obtoženi ste, da ste brez povoda pretepli lajnjarja, ki je igral pri vas na dvorišču.

— Res je, gospod sodnik, toda nesramnež se je iz vse hiše norčeval.

Kako to?

— Že od božiča igra vsak petek »Prišla je pomlad«.

Valentin Katajev:

Izpodletelo mu je

Ob novem letu, takoj drugi dan po volitvah v hišni odbor, je stari hišni upravitelj, bivši namestnik državnega pravdnika, von Rebjonkov poveljal žametno srajco v sajah, obesil na prsa portret Lunarskega, si izposodil pri rabfakovcu Iskril raztrgane čevlje in se mrzlično prepeljal »Internacionalno« napotil k novozvoljenemu predsedniku, delavcu Petrovu, da bi se z njim pogovoril.

Petrov je sedel pred oknom na tri-nožniku in krpal hlače.

»Proletarci vseh dežel, združite se!« je zaklical bivši namestnik državnega pravdnika, ko je stopil v sobo. »Kdor ne dela, naj ne je, in vobče mir bajtam — vojna zavetja! Zdravstvu, sodrug predsednik! Dovolite, sodrug predsednik, da se vam predstavim. Povedati vam moram, da sem stari hišni upravitelj, sodrug Rebjonkov. Še dve leti se pripravljam, da bi se z vami, sodrug seznanil, toda stvari... Saj veste, he-he, pri nas, v proletarski državi brez teh stvari ne pride nikamor. Sami veste, zdaj društvena seja, zdaj konferenca, zdaj brezdomno brodovje,

zdaj spet zračna deca, to se pravi, kaj govorim? Hi-hi... Narobe. Zračno brodovje in brezdomna deca... Z eno besedo, sami veste.«

Petrov je vbodel šivanko v hlačni rob in dejal:

»Dobro, da ste prišli, ravnokar sem hotel iti k vam. Kar najhitreje je treba izvršiti preselitev proletarskega življa v boljša stanovanja. Sploh pa ne bi bilo napačno, če bi pregledali vsa stanovanja. Delavci se pritožujejo, da so se neprijetno vgnjezdili v njih.«

Von Rebjonkov se je zdrnil:

Popolnoma pravilno, popolnoma pravilno... Vprav nepmani in vprav vgnjezdili so se... Tudi jaz sem vam hotel to povedati. Mi, delavci, moramo trdo vzeti v roke to-le razporeditev po stanovanjih.«

»Ali ste vi delavec, sodrug?« je poizvedoval Petrov.

»Skoraj,« je boječe priznal von Rebjonkov, »skoraj. Stoodstotni proletarec duševnega dela... Od mlada...«

»Izborni! Lahko mi boste torej pomagali pri tem delu. Tu imam tri prošnje sodrugov, ki bi radi boljše stanovanja. Evo jih.«

¹ slušatelj delavske univerze (ru. rabo-fakultet).

² privatni trgovec in veržnik v Sovjetski Rusiji. Op. prev.

Morilec Lakner pri fotografu

Kako je bilo pri fotografu — Preiskava se je zavlekla tako, da bo Lakner izročen sodišču šele v ponedeljek

Ljubljana, 21. februarja. Strašno imenitno se je prenovil Lakner pri Preskerju in »Berko«, da je bil ves nov kakor ženin. Na, pa se je šel ženit.

V nedeljo zjutraj že ob pol 9. je mladi elegant pripeljal svojo damo v mesto. Ogledovala sta počasi četajoč izlaze fotografu in stopila sta k fotografu Grabecu v Ljudski posojilnici, ker sta tam videla najlepše slike najimenitnejše gospode. Fil V. Tivoli ali v Šiško naj bi šel tako nobel par — le stan primerno v najimenitnejši atelje!

On je imel šik športno čepico, malo veliko črno suknjo, apartno kravato, elegantno temnomodro obleko in seveda rokavice, fine rokavice, kakor se spodobi za takega gospoda. Ona je bila pa bolj tako — v lahni obleki iz pralne svile, plašček že malo oguljen in posvaljkan, čevljičke že šone, plave, že precej dolge lase pa zadaj spete. Ampak na roki krasen, dragocen prstan, da je navihani gospodični Danki Krašnja, ki ju je fotografirala, kar vid je malo. »Nevesta« je bila prav čedno dekle in večja od njega, govorila pa nista skoraj nič, kakor se spodobi sramežljivemu nedolžnemu parčku. Ko ju je gospodična vprašala, kam naj pošlje slike, se je ona obrnila ponižno proti njemu in rekla skromno: »Kakor ti hočeš, on je pa odločil, da pride sam ponje in odrinil stotak na račun. Bila sta videti utrujena po zabljajni noči in tresla sta se od mraza, da

nuarja aretirali Laknerja in njegova znanca Valentina Feriča in Lampreta v D. M. v Polju kot sumljive elemente. Vsi so pogosto zahajali tja, kajti bili so v prijateljskih stikih z gotovimi ljudmi, ki so bili zapleteni v svoječasno veliko vlomsko in tatinsko afero. Vse tri so odvedli v Ljubljano in jih izročili sodišču. Bili so aretirani zaradi vlačugarstva. Uvedena je bila proti njim tudi kazenska preiskava zaradi manjših deliktov. 31. januarja so bili pa izpuščeni. Lakner je bil v zaporih miren.

Prvotno je bilo pričakovati, da bo morilec Lakner danes popoldne izročen sodišču in prepeljan v policijskih zaporov jušne palače v preiskovalni zapor deželnega sodišča. Ker so se poizvedbe orožništva in policije močno raztegnile še na druge delikte in okolnosti, ker je treba zbrati važen material, je bil Lakner za enkrat pridržan še v policijskih zaporih. Nedeljo bo Lakner gotovo še prebil v teh zaporih in ga bo v ponedeljek popoldne prevzela jetnišnica v svoje varstvo. Prihodnji teden prispo na deželno sodišče tudi vsi spisi kamniškega okrajnega sodišča, ki se nanašajo na umor nadžupnika Kušarja.

Voltaire in »Slovenec«

Voltaireju ni in ne bo odpuščeno. Z matematično gotovostjo lahko pričakujemo, da bo tisk znane dogmatične smeri napadel vsako knjigo, ki se pojavi pod tem prokletim imenom. Ni treba imeti živahne fantazije, da že v naprej uganemo, kako bo napadel. Že celo stoletje se do onemoglosti prazno in jalovo ponavlja ena in ista trditve, da je Voltaire zastarel, da nobena stran njegovega dela nima niti najrahlejšje zveze s sodobnostjo. Ni čuda, da smo isto pesem slišali leta Gospodovega 1931. v Ljubljani slovenski dežel. Zgodilo se je namreč to-le: »Tiskovna zadruga« je izdala kot prvo knjigo svoje »Zbirke mojstrov« Voltairejevega »Kandida« v prevodu mojstra naše besede Otona Župančiča in z uvodom dobrega poznavalca francoske književnosti dr. St. Lebna. »Slovenec« je to knjigo kar svežo in mastno od tiskarskega črnila »zadrnil«. Postavil se je pred njega v pozno nezakonske matere: »Kaj pa je tebe treba bilo?« Zares, ta nebolgliji Voltaire je pravi »enfant terrible«, ki utegne marsikoga dramiti iz sladkega sna osladnih iluzij. Toda pomemimo se malo, pa brez polemike bojevitosti, o tej zadevi:

Denimo, da bi bili vsi iz vrst »Tiskovne zadruge«, ki so imeli kolikaj stika s to izdajo, popolni književni ignoranti — še vedno nam ostane dejstvo, da je imel naš tankočutni poet in vodilni književnik Oton Župančič že dolga leta ta prevod pripravljen v misli. Če bi bil »Kandid« tako brezumno nesodoben in če bi bila izdaja tega Voltairejevega pravilnega romana in satire za slovensko književnost docela nepotrebnost, le udušec s šibo po vodi, kako da ugledni prevajalec ne bi tega občutil? Ali se ljudje, ki jim ne more nihče odreči ne književnega znanja niti okusa, pri izbiri prevodov vedejo tako kakor snohodci na strehi? Drugo dejstvo je dano z uvodom dr. Lebna. — Nihče pa seveda ne mara »Slovenec« recenzenti braniti, da v sveti gorečnosti ne odkloni Voltaireja. Narobe: vsi smo natanko vedeli, da no fazoni o cenil Merimeejeve »Sentjernejske noči« ne bo tudi Voltaire sprejet drugače kot s kolom.

Ne bomo se pripravili o »neslanosti« in »neduhovitosti« Voltairejeve knjige, ker je to stvar okusa, dispozicije, notranje in vnanje svobode v odnosu nasproti vrednotam itd. Trdimo samo, da je bistvo Voltairejeve satire za vse čase sodobno in da Belle-sortova označba nesmrtnosti ni tako cenena, kakor se vidi »Slovenec« ocenjevalcu, ki misli, da je ceneno vse, kar trdi človek drugega naziranja. Toda s »Slovenec« se moramo pomeniti o neki kočljivi zadevi: »Tiskovna zadruga« je izdala v zadnjem času prvo knjigo svoje nove zbirke »Sodobni romani«. Ker »Slovenec« sam tega ni konstatiral, naj nam bo dovo-

ljeno, da v njegovem imenu ugotovimo mi: Tagorejev roman »Dom in svet« je tudi s »Slovenec« stališča neopažen. To kolegijsko uslugo storimo zaradi tega, ker »Slovenec« očitno poroča samo o tistih izdanih »Tiskovne zadruge«, ki mu nudijo priliko, da dokaže svojo gorečnost v interpretaciji Indexa librorum prohibitorum.

Če bi hoteli vrniti šilo za ognjilo, bi rekli, da se »Leposlovna knjižnica« n. pr. z Mauricavo knjigo »Gobavca je poljubila« ni upeljala tako sijajno, kakor kdo misli in da se bo marsikateri katoličan, kolikor vemo, zahvalil za take vrste »katoliško literaturo«, naj je sicer časovno še tako aktualna in tehtna. Ker pa gre pri nas še vedno za tendenco, menimo, da ga ne bo svobodomisleca, ki bi n. pr. Timmerman-sovega »Župnika iz cvetočega vinograda« zaradi njegove nepreprečljive tendence tako gladko dal v nič, kakor je »Slovenec« nesrečnega Voltaireja. S svojim napadom na »Kandida« pa je nehoti storil faux pas: opozoril je k zlu nagnjeno »voltairejansko« naturo na knjigo, ki naj bi nastala iz zla, in ji je tako napravil uspešno reklamo.

Gospodinje, zdramite se!

V zadnjih 30 letih so v naši sredi vznikla razna dobrodelna, socialna, kulturna, feministična in strokovna ženska društva. Organizirale so se učiteljice, raznih vrst uradnice, obrtnice, delavke, gospodinjske pomočnice... Nimamo pa nikake organizacije, ki bi v strokovno, nadstrankarsko zvezo družila žene vseh slojev — gospodinje.

Od dne do dne se javlja večja potreba, da nastopamo gospodinje v strnjanih vrstah za zavarovanje svojih gospodarskih in pravnih koristi. Ker pa imamo društev za enkrat dovolj, imamo Splošno žensko društvo v Ljubljani v svojem načrtu tudi gospodarsko osamosvojitve žene, namerava v ta namen odbor ustanoviti poseben odsek:

Zvezo gospodinj,

ki naj deluje za povzdigo osebnih, gospodarskih, socialnih in kulturnih koristi žene-gospodinje.

Odbor vabi in prosi vse žene, ki se zanimajo za izboljšanje svojega gospodarskega in pravnega položaja, da se javijo in delajo z nami. Mnogo je čebelic, ki kot gospodinje s svojo neumorno delavnostjo, skrbnostjo, iznajdljivostjo in požrtvovalnim ob najskromnejših sredstvih ustvarjajo prave čudeže ugodja ali vsaj zmožljivostjo.

Ve, čebelice, pridite, in razenitne še drugim skrivnostno štedljivca in razumnega gospodarjem! Svetujte! Udeležujte se vsaj malo tudi za splošnost!

Za bližnjo bodočnost imamo v načrtu predavanja in nazorne tečaje, ki naj uvedejo gospodinje v njihove vsakdanje dolžnosti. (Kuharski tečaj, šivanje in prikojevanje, snemanje s krojnimi pol, zmanjševanje in povečanje krojev. Barvanje blaga in obkrobovanje). Lkanje. — Šivanje kravate (i. dr.). Razstava »Novodobno gospodinstvo« naj pokaže vrsto novih pridobitev na gospodarskem in gospodinskem polju. Izposojevalnica raznih gospodinskih strojev in aparatov pa bo nudila članicam razne ugodnosti. Dalje hočemo poskrbeti za popust pri trgovcih.

Temu podrobnemu delu pa naj slede večje in pomembnejše naloge, ki jih je možno izvršiti le z združenimi močmi.

Zato gospodinje vseh slojev, vstopite v naš krog! Pismene prijave sprejema uprava »Ženskega Sveta«, poštni predal 119

Pred bolnico.

— Kaj ste že tu? Ali je to napovedani avtomobil s ponesrečencem? — Seveda je, samo da sem pripeljal namesto enega kar tri. Druga dva sem namreč med potjo povozil.

Junaštvo.

Učitelj: Da, Mihec, storil si junaški čin, ko si rešil tovariša, da ni utonil pod ledom.

— Saj sem ga moral, gospod učitelj, ker je imel na nogah moje drsalke.

Nič čudnega.

— Ali verjameš, da more človek v eni noči osiveti?

— To ni nič čudnega. Jaz poznam celo brinetko, ki je postala v eni uri blondinka.

letove-Gaoljanske, brezposelnega Banknotisa in moje. To bo težje. Toda jaz mislim, da bomo lahko marsikoga stesnili v njegovem stanovanju, marsikoga izselili in se bo našlo na koncu koncev za zgoraj omenjene proletarce vendarle še dovolj prostora.«

In von Rebjonkov je pričel razvijati svoj sijajni načrt.

Sodrug Petrov je z nagubanim čelom raztreseno poslušal bivšega namestnika državnega pravdnika. Videti je bilo, da ima v tej stvari svoje misli.

Naslednje jutro si je vesel von Rebjonkov mel roke, ko je stopal k deski, kjer so navadno obešali objave. Mahoma pa je prebledel in se opotekel.

Na deski se je svetila ta-le objava novega hišnega odbora:

1. Kurjač Antipov naj se preseli v sobe vdove bivšega generala Epeletova, državljanka Epeletova pa v kurjačevo stanovanje.

2. Rabfakovec Iskra naj se preseli v stanovanje špekulanta Banknotisa, Banknotisa pa v stanovanje rabfakovca.

3. Hišnik naj se preseli v stanovanje državljanka Rebjonkova, zadnji pa v hišnikov skedenj.

4. Državljan Rebjonkova razrešuje mo dolžnosti hišnega upravitelja.

Predsednik hišnega odbora Petrov.

Bivši namestnik državnega pravdnika je napel ušesa.

»Prvič,« je dejal Petrov, »prošnja sodruga Antipova, kurjača. Živi v neverjetnih razmerah. Napoln temna luknja v kleti poleg kurilnice. Nesnaga, saje, ena stena je vlažna, a druga šteje osem duš. Sramota! Potem rabfakovec Iskra. Stanovanje nekje na podstrežju. Vrata se ne zapirajo, oken ni, v stropu je luknja. Kako naj se mož uči! Potlej — hišnik. Družina — štirinajst duš, stanuje v lesenem skednju. Grozno! Treba jim bo kako pomagati.«

Von Rebjonkov je potrjevalno poki-mal z glavo:

»Da, da. Sam sem že premišljeval o tem. S svoje strani pa moram obrniti vašo pozornost na bedni položaj drugih proletarcev v naši hiši. Tako na primer sodružica vdova narodnega junaka japonske vojne Epeletova-Gaoljanskega živi v strašnih razmerah. Dve sobici v prvem nadstropju, popravila še dve leti ni bilo, ena vrata škripajo. Grozno!... Nikjer ne more sprejemati gostov. Potem brezposelni Banknotisa. Zastran sobe sicer ne morem reči nič, toda v četrtem nadstropju je. Grozno! Grozno! Verjemite mi, niti na borzo dela ne more hoditi. Prekletost stopnišče ga je popolnoma uničilo. Poleg tega ima nahuho in Grk je. Na to obrnite pozornost, prosim. La-

hko je čemo, narodna manjšina. Treba mu reči in roko. O sebi niti ne govorim. V vražjem položaju sem. Nimam, kamor bi postavil klavir. In šivilja se še obrniti ne more, kadar ženi jemlje mero.«

»Da, da,« je dejal Petrov, »treba bo kako olajšati njihov položaj.«

»Vprav to bo treba storiti,« je oživel Rebjonkov. »Olajšati njihovo stanje. Jaz na primer predlagam to-le: najprej pridejo seveda na vrsto kurjač, rabfakovec in hišnik. S čim kurjač prav za prav ni zadovoljen? Z nesnago in vročino, ki prihaja iz kurilnice? Sijajno! Zdaj se vprašajmo, s čim ni zadovoljen rabfakovec Iskra? Rabfakovec, narobe, ni zadovoljen z mrazom in luknjo v stropu. Kaj je treba tu še premišljevat? Jasno je: kurjača Antipova treba preseliti v hladnejše stanovanje, ki ga ima zdaj rabfakovec Iskra, rabfakovec Iskra pa v toplejše stanovanje, kjer je zdaj kurjač Antipov. Ali ni res? Genialna rešitev vprašanja, sodrug predsednik!«

Petrov je mračno molčal.

»Kar se pa tiče hišnika, mu, pri moji veri, v skednju ni nič hudega. Smetišče je blizu in dvorišče pred očmi. Ni res?« Petrov je molčal.

»Molk je znak soglasja,« je veselo vzkliknil Rebjonkov. »Torej, del naše naloge je izvršen. Zdaj nam je treba olajšati še eksistenčne pogoje madame Epe-

letova. Narodna manjšina. Treba mu reči in roko. O sebi niti ne govorim. V vražjem položaju sem. Nimam, kamor bi postavil klavir. In šivilja se še obrniti ne more, kadar ženi jemlje mero.«

»Da, da,« je dejal Petrov, »treba bo kako olajšati njihov položaj.«

»Vprav to bo treba storiti,« je oživel Rebjonkov. »Olajšati njihovo stanje. Jaz na primer predlagam to-le: najprej pridejo seveda na vrsto kurjač, rabfakovec in hišnik. S čim kurjač prav za prav ni zadovoljen? Z nesnago in vročino, ki prihaja iz kurilnice? Sijajno! Zdaj se vprašajmo, s čim ni zadovoljen rabfakovec Iskra? Rabfakovec, narobe, ni zadovoljen z mrazom in luknjo v stropu. Kaj je treba tu še premišljevat? Jasno je: kurjača Antipova treba preseliti v hladnejše stanovanje, ki ga ima zdaj rabfakovec Iskra, rabfakovec Iskra pa v toplejše stanovanje, kjer je zdaj kurjač Antipov. Ali ni res? Genialna rešitev vprašanja, sodrug predsednik!«

Petrov je mračno molčal.

»Kar se pa tiče hišnika, mu, pri moji veri, v skednju ni nič hudega. Smetišče je blizu in dvorišče pred očmi. Ni res?« Petrov je molčal.

»Molk je znak soglasja,« je veselo vzkliknil Rebjonkov. »Torej, del naše naloge je izvršen. Zdaj nam je treba olajšati še eksistenčne pogoje madame Epe-

Dnevne vesti

— Sprejemi pri banu v torek odpadejo. Gospod ban dr. Drago Marušič bo v torek dne 24. t. m. službeno zadržan in ne bo sprejel strank.

— V interesu poštne službe. Poštna direkcija dravske banovine je prejela od ministrstva odlok, ki pravi: Ministrstvo za gradbo prejema dnevno podpisane in anonimne prijave, s katerim se ministrstvo obvešča, da uporabljajo uradniki in starešine pošt svoje podrejene služitelje in snažilke za popolnoma privatna dela in sicer v stanovanju in izven stanovanja. V teh prijavah se zlasti navaja, da opravljajo služitelji in snažilke v stanovanju vse hišne posle (cepilo drva, donajajo vodo, krmijo živino, prinašajo s trga in iz trgovin gospodinjstvu potrebne stvari itd.). Vse to opravljajo v času, ko so neobhodno potrebni za delo na poštah, pri katerih so postavljeni samo in edino za službene potrebe. Vsled tega trpi služba in se posli ne morejo pravilno opravljati (dostava se n. pr., kakor je razvidno iz številnih prijav, ne vrši pravočasno itd.). Občinstvo prosi, da se temu zlu vendar že napravi konec in se prepreči vsaka zloraba in izkoriščanje nižjih državnih uslužbencev v privatne namene. Ta odlok ministrstva izporeča direkcija vsem podrejenim uslužbencem s pripombo, da se bo v bodoče uvedlo disciplinsko postopanje proti vsem predstojnikom in drugim uradnikom, kateri bi izkoriščali nižje osebe za svoje osebne posle, bodisi v uradnih urah ali pa izven njih.

— Natečaj za lektorja nemščine. Rektorat univerze v Zagrebu razpisuje natečaj za lektorja nemščine v kontraktualnem svojstvu na filozofski fakulteti. Prošnje je treba vložiti do 15. marca.

— Raspisane službe. Kr. banska uprava moravske banovine razpisuje tri mesta upravnikov kopalnišča in sicer za Brezovčico, Niško in Soko bano. Prošnje je treba vložiti do 15. marca.

— Iz »Službenega listca«. »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine« št. 13. z dne 21. t. m. objavlja zakon o popisu prebivalstva, poljedelskih gospodarstev in živine na dan 31. marca 1981, zakon o strokovnih solah za pomožno osebo v socialni in zdravstveni službi, zakon o izpremembah in dopolnitvah zakona o redu »Jugoslovanske kronice in objave glede pobiranja občinske trošarine v 67 občinah v tekočem letu.

— Nalezljive bolezni v dravski banovini. Od 1. do 7. t. m. je bilo v dravski banovini 18 primerov tifuznih bolezni, 48 škrlatink, 64 ošpic, 104 dave, 13 šena, 2 otroliške vročice, 2 nalezljivega vnetja možganov in 1 dušilnega kašlja.

— Prepoved zahajanja v krčme. Okrajno glavarstvo v Gornjem gradu je prepovedalo delavcu Gregorju Petrinu iz Loke zahajanje v krčme za dobo 2 let.

— Vedno večji tujski promet. Iz Amerike je prispelo s posebnim parnikom v Dubrovnik 260 izletnikov, ki si ogledajo Kotor, vso Boko in sploh vse naše Primorje. Trgovinsko ministrstvo je ukrenilo vse potrebno, da vzbudi v Ameriki čim večje zanimanje za naša letovišča. Že zdaj je napovedanih iz Amerike več parnikov z letoviščarji. Turistični oddelek trgovinskega ministrstva je stopil v stik s turističnimi uradi drugih držav, da zainteresira inozemstvo za posejanje naše rivjere. V ta namen je bila izdana tudi brošura za inozemstvo, obemem bodo pa znižane takse in in turisti bodo uživali pri nas razne ugodnosti.

— Podpora »Belju«. Poljedelski minister je odredil, da se izplača po Priv. agrarni banki državnemu posestvu »Belje« na račun državnega kmetijskega sklada Din 4.228.161 za razne nabave in investicije.

— Javen shod Narodne strokovne zveze v Jesenju. Jutri se bo vršil ob 10. uri dopoldne v dvorani Sokolskega doma javen shod podružnice Narodne strokovne zveze. Na shodu govori podpredsednik NSZ g. dr. Joža Bohinjec o osnutku novega zakona o socialnem zavarovanju. Pozivamo jeseniško delavstvo, da se udeleži tega shoda v največjem številu.

— Važna seja Federacije nacionalnih strokovnih organizacij v Beogradu. Danes se vrši v Beogradu v prostorih Jugoslovanskih delavskih sindikatov važna seja upravne odbora Federacije nacionalnih strokovnih organizacij. Na tej seji se bodo zbrali zastopniki delavstva in nameščeni v čele države. Kot zastopnik narodnih strokovnih organizacij iz dravske banovine je odstopoval v Beograd predsednik NSZ g. Rudolf Juvan. V petek je imel delegat dravske banovine v Zagrebu važno konferenco z delegati iz savske banovine. O sklepih te važne seje naših nacionalnih strokovnih organizacij bomo še poročali.

— Zveza gospodarskih združenj v L. 1929. Zveza gospodarskih združenj za Jugoslavijo v Ljubljani je imela ob koncu predlanskega leta 46 članic s 24.071 člani. Denarni promet je znašal 426.813.583,29 Din. Članski sklop imetja je bilo 4.825.828,77 Din. Hranilni vlog je 21.280.896,03 Din. Lani ni stopila v likvidacijo nobena zadruga, pristopilo je pa 12 novih tako, da je imela Zveza ob koncu leta 56 članic.

— Konkursi in prisilne poravnave. Društvo industrijev in veletrgovcev v Ljubljani objavlja za čas od 11. do 20. februarja sledečo statistiko (številke v oklepaju se nanašajo na isto dobo pretečenega leta): Otvorjeni konkursi: v dravski banovini 5 (1), savski banovini 8 (6), v vrbski banovini —, v primorski banovini —, v drinski banovini 2 (2), v zetski banovini —, v dunavski banovini 5 (4), v moravski banovini 1 (7), v vardarski banovini 1 (5), Beograd, Zemun, Pančevo 2 (3). Otvorjene prisilne poravnave: izven konkursa: v dravski banovini 2, v savski banovini 1, v vrbski banovini 1, v primorski banovini —, v drinski banovini 2, v zetski banovini 1, v dunavski banovini 8, v moravski banovini —, v vardarski banovini —, Beograd, Zemun, Pančevo —.

Odpravljeni konkursi: v dravski banovini 1 (1), v vrbski banovini 1 (3), v vrbski banovini —, v primorski banovini 1 (—), v drinski banovini 1 (—), v zetski banovini —, v dunavski banovini 4 (6), v moravski banovini 3 (2), v vardarski banovini 2 (2), Beograd, Zemun, Pančevo 3 (—). Odpravljene prisilne poravnave izven konkursa: v dravski banovini 1, v savski banovini 2, v vrbski banovini —, v primorski banovini 1, v drinski banovini —, v zetski banovini —, v dunavski banovini 2, v moravski banovini —, v vardarski banovini —, Beograd, Zemun, Pančevo 4.

— Sankaska tekma v Trzinu odpovedana. Za jutri napovedana sankaska tekma v Trzinu se ne bo vršila, ker je vreme neugodno in ker se trgajo plazovi.

— Prvi glasniki veselo pomladi se že oglašajo. Včeraj smo čuli v Zvezdi veseli škinkovčev klic: škink, škink. Po vrtovih pa drobne sinice svoje pesmice. Letošnja zima je bila našim krlitnim pevcom še precej mila. Mraz jih ni moril, dobri ljudje so jim pa vsepoved potresali razne ptičje hrane, da niso trpeli lakote. Ptice so naše dobrotnice in je povsem prav in lepo, da se jih spominimo v hudih dneh.

— Blagostanje v Novem Vrbsu. Novi Vrbs v Vojvodini je skoraj izključno industrijsko mesto, zanimivo pa je, da prav ni ne občuti težke gospodarske krize, ki vlada v vsej Evropi. Vse tvornice obratujejo normalno in dosedaj še ni bil odpuščen noben delavec. Finančne razmere mesta samega so zelo ugodne. Tako je te dni občinski svet sklenil Novi Vrbs modernizirati in regulirati ter je v to svrhu najel večje posojilo. S posojilom bo zgrajeno novo občinsko posojlo, centralna šola, kupljeno bo zemljišče, na katerem se zgradi centralno pokopališče, urejena bo moderna klavnicna ter asfaltirane vse ceste. Kakor znano, je v projektu asfaltiranje ceste Beograd-Novi Sad. Občina Novega Vrbsa je naprosila oblast, naj podaljšajo asfaltiranje ceste do Vrbsa, stroške, poldrugi milijon Din, bo pa krila občina sama. Vrbsa šteje okrog 20.000 prebivalcev, večina Nencev. To je pač redki primer občinskega blagostanja.

— Požigi se pojavljajo zdaj tu zdaj tam. V raznih krajih dobivajo ljudje grozila pisma, da bo tu in tam gorelo. Ljudje so po pravici razburjeni in ugrabljivi vse mogoče. Nekateri govorijo celo, da gre pri tajinstvenih požarih odnosa požigih zadnjega časa za posledice nekakšne konkurence. Težko je seveda priti resnici do dna.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo oblačno in nestanovitno vreme s padavinami. Včeraj je bilo jasno samo v Skoplju, drugod pa oblačno. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 18, v Skoplju 16, v Sarajevu 15, v Beogradu 14, v Mariboru 8,2, v Zagrebu 8, v Ljubljani 4,4. Davi je kazal barometer v Ljubljani 761,6 mm, temperatura je znašala 1,6.

— Na Vrhniki ni bilo pretepa. Pred dnevi smo poročali pod naslovom »Krvav zločin na Vrhniki«, da so se vinjeni fantje stekli in da so morali prepeljati v bolnico Matevža Franka, ki ga je nekdo dvakrat sunil z nožem. Oskrbništvo trga Vrhnika nas pa naproša ugotoviti, da v tekočem letu na Vrhniki še ni bilo nobenega pretepa in da torej nihče ni bil okoli. Dotični pretep se je vršil po naših informacijah pred Vrhniko.

— Dva ribiča utonila. Višar, ki je divjal zadnje dni na Jadranu, je zahteval tudi človeške žrtve. V Zadarskem zalivu se je blizu Peterčan prvinski čoln z dvema ribičema. Oba sta utonila.

— Samomor matere in hčerke. Pred tremi meseci sta iz Sente izginila Marija Jovanovičeva in njena hčerka Marica. Zaprtili sta pismo, v katerem pravita, da gresta skupno v smrt, ker je jima umrl edini sin, oziroma brat. Včeraj so obe trupli potegnili iz Tise. Mati in hčerka sta bili tesno objeti.

— Krvav spopad dveh rodbin. Rodbini Sehić in Omerović v Vlasenici sta že delj časa živeli v smrtnem sovraštvu. Pred dnevi je pa nastala med članji obeh rodbin pravcata bitka, v kateri so pokale puške in samokresi in se bliskali noži. Bitka je končala žalostno. Eden Omerovićev je obležal mrtve na bojišču, dočim so morali v bolnico prepeljati 5 težko ranjenih članov rodbine Sehić. Orožniki so uvedli preiskavo.

— Samomor češkoslovaške državljana v Zagrebu. Včeraj jutraj so našli na železniškem tiru v Zagrebu blizu tovarne Bothe in Ehrman strahovito razmesarjeno truplo neznanega moškega. Pozneje so ugotovili, da gre za češkoslovaškega državljana Alojzija Širana, po poklicu kotlarja. Vzrok samomora ni znan, govori se pa, da je šel Širana v smrt v duševni zmedenosti. Bil je delj časa zelo potr.

— Vsak dan ostaja mnogo neprebranjene hrane v našem telesu. Da ne bo ta hrana v črevah razpadala in človeku ne škodovala, je treba, da se želodec in čreva vsak dan izprazni. Dve do tri žlice »Figol« zvečer pred spanjem urejuje prebavo in povzroča zdravje. Figol se dobiva po vseh lekarnah.

Iz Ljubljane

— Prva adaptacijska dela v letošnjem letu so se že pričela. Vreme je južno, malta ne zmruže več in zato so že mogoča zidarska dela in sicer v prvi vrsti adaptacije obrtnih in trgovinskih lokalov. Tako se adaptira v Šelenburgovi ulici pritišni lokal dvonadstropne hiše (št. 4), katere lastnica je »Croatia«, zavarovalna zadruga. V Gradišču se pa preureja za mesarski obrt pritišni prostor v dvonadstropni Hribarjevi hiši (št. 7). Za mesnico se porabi lokal med odtono brivnico in trgovino »Ribco«.

— Iz Zašadje ptičke je v družbi svojih prijateljev zbral g. Vladislav Arko, carinski uradnik v Ljubljani, 198 Din in jih poslal društvu za varstvo in rebo ptičev, ki je po mestu postavilo krmilnice, kjer

dobe ptički vedno dosti hrane. Prijateljem ptičev najlepšo hvalo in mnogo posnenalcev!

— Med zastarele slabe hodnike spada vsekakor kameniti pločnik na Emonski cesti. Ob deževju stoji luže na njem in so vobče plošče tako skopane in ugrajene, da je hoja po njih nevarna. Emonska cesta je v zadnjih dveh letih dosti pridobila na svoji mišnosti, zato je vijugasti, kameniti trotoar še v večji disharmoniji z njeno modernizacijo.

— Galjevica ali Galeva? ali kakor tudi pravijo »Lesena vas« ali »Zuljava vas«. Pravilno bi se moralo glasil GALEVCA, ker to ime izvira od potoka Galevca, ki teče od posestnika Galeta na Ilovici dalje mimo te nove naselbine. Kakor se čuje, je bil ta graben, ki teče po njem omenjeni potok, pred davnimi leti izkopan, pričel se je pri posestniku Galetu in je po njem dobil ime. Zato nikakor ni pravilno, če bi se reklo pri Galjetu namesto Galetu. Galjevica namesto Galevca, oziroma Galjevc namesto Galevc (potok).

— Iz Gradnje palače ob Aleksandrovi cesti hitro napreduje. Pri »Viktoriji«, ki so jo pričeli najpogostejše graditi, že zvidavajo okna ob cesti, predelne in polnilne stene so že postavili in podri odre ter razporežili vse konstrukcije ob cesti strani tako, da fasada skupno s palačo »Dunavom« že nudi učinkovito lice, četudi je še neometa. Najbolj so gradbena dela napredovala pri »Dunavu«, kjer so zvidana že vsa okna ob cesti ter zgrajeni popolnoma vsi predelni in polnilni zidovi. Pri ostalih stavbah v bližini je delo zaradi mraza nekoliko počivalo, zdaj se pa zopet redno nadaljuje, ker je vreme dovolj ugodno.

— Umrlj so v Ljubljani od 14. do 20. t. m. Ažbe Marija, 7 mesecev, hči železničarja, Podjunska ulica; Werzak Leopold, 66 let, strojni stavec v p. Dalmatinova ulica; Osredkar Elizabeta, roj. Smolej, 86 let, vdova mest. polic. stražnika, Vidovdanska cesta 9; Jurman Solastika, roj. Bundschuh, 78 let, zasebnica, Cerkvena ul. 21; Rjavec Anton, 29 let, mestni delavec, mestna pristava; Tomažič Bernard, 84 let, delavec tob. tov. v pok. Japljeva 2; Sever Ivan, 42 let, privatni uradnik, Vidovdanska c. 9; Ule Ivka, 28 let, blagajničarka, Vidovdanska c. 9; Karlini Karol, 76 let, bivši hlapec, Vidovdanska c. 9; Karij Jurij, 76 let, obč. ubožec, Vidovdanska c. 9; Kalkšek Marija, 59 let, kuharica, Nunska ul. 3; Mihelič Cecilija, 80 let, obč. uboga, Vidovdanska c. 9. — V ljubljanskih bolnišnicah so umrli: Stare Ivana, 58 let, poljska dninarica, Skarčuna; Kopač Josip, 72 let, projak, nestalnega bivašča; Plahuta Valentin, 29 let, trgovec, Margita Konstantin Franc, 26 let, klepar, poštomnik, Moste; Boltzlar Ivan, 21 let, delavec, Črna ves 3; Hinterschweiger Gabriel, 58 let, delavec, Moste; Zupančič Jakob, 72 let, mestni ubogi, Japljeva ul. 2; Seršen Janez, pol ure, sin posestnika, Potok pri Kamniku; Podjed Primož, 54 let, rudar v p. Vače pri Litiji; Krese Jožef, 8 let, sin poš. zvanic, Zvezdarska ul. 1.

— Ljubljanski gasileci prirede »Divjega loveca«. Po lanskem gasileškem kongresu se je pri Prvem prostovoljnem gasilnem in reševalnem društvu ustanovil poseben dramatičen odsek, ki je naštudiral Finžgarjevega »Divjega loveca«. Člani odseka so sami postrvalni gasilci, ki so posvetili svoje večerne ure dramatični umetnosti. Gasileci bodo v torek zvečer 24. t. m. igrali »Divjega loveca« v dramskem gledališču. Režijo bo vodil član Narodnega gledališča g. Bojan Šperkolj.

— Iz Važno socialno predavanje Društva zasebnih in avtomobilnih nameščencev v Ljubljani. V torek 24. t. m. bo predaval ob 20. uri v salonu restavracije »Pri Levu« poddirektor pokojninskega zavoda g. dr. Janko Vrančič o sedanjem pokojninskem zavarovanju nameščencev in nevarnosti osnutka novega zakona o socialnem zavarovanju. Predavanje je zelo važno posebno za nameščence, katere posebej opozarjamo na to predavanje. Vstop k predavanju prost.

— Iz Poselska shajališča v Prečni ulici št. 2 je vsako nedeljo in praznik napoleone mladih deklet, ki se vprašujejo, zvečeno ozirajo po svetu, svoji okolici, in izkušnih starejših služkinj, ki motre svoje mlajše vrstnice ter jih blagrujejo, da so doživele toliko boljše čase, da se že javnost in korporacije brigajo za njih prosti čas v skrbi in ljubezni. Poselsko shajališče je pomembno iz mnogoterih vidikov. Združuje predvsem stanovske tovarišice, podpira skupno zavednost, osvetljuje razmere in prihrane stanovskih težej, štiti moralno propast nezavarovanih mladostnikov. Šele par tednov je odprlo poselsko shajališče in že je rodilo živo željo deklet po nadaljni izobrazbi. V istem prostoru in času so se otvorili zato pripravljenci tečaji poselske šole za kuhanje, šivanje, ročna dela, jezikovni pouk, petje in računstvo. V enem popoldnevu se je vpisalo v en tečaj nad 70 učenk. Pouku sledi z vnejo in pozornostjo, da jih je učiteljska resnično vesela. Povprečna predizobrazba je osnovna šola (5 razredov). Poseben oddelek je ostal seveda za one, ki žele po delu malo oddiha. Zabavne igre, pomenki ali izbrano čtivo jim kratijo čas. Shajališče je odprto od pol 19. ure, vstop prost.

— Iz Posa o šivanju za gospodinjske pomočnice (muzikantje). Prvi pripravljenci tečaj poselske šole za šivanje in ročna dela v Prečni ulici št. 2 se otvorili v nedeljo, dne 22. t. m. ob pol 16. uri popoldne. Sprejemajo se istotam še nadaljne prijave. — Opozarjamo nanj zlasti sobarice.

— Iz Pri »Sešče« bo predaval danes v soboto 21. t. m. v salonu pri Levu naš rojak, izredni profesor univerze g. dr. Milko Kos o zgodovinskih znanstveni temi, ki se glasi: »Kdaj in kako smo prišli na Kras in Sešec«. Vabljeni rojaki, sočani in prijatelji ter sploh vsi, ki se za to zgodovinsko temo zanimajo! Pričetek ob pol 21. uri. Vstop vsem prost.

— Iz Mese po 10 in 12 dinarjev na stolnici Anton Zajc, Vodnikov trg.

— Iz Nedeljski popoldanski plesni tečaj Jenkeve šole od 8.—7. pop. v »Kazini«.

— Iz Plesni turnir za prvenstvo dravske banovine v L. 1931 združen z »Velikim družabnim plesom« ob 7. marca v »Kazinski dvorani«. Prireditelj se vrši v prid revni deci in upamo vsoled tega vsestranskega upoštevanja. Informacije, prijave in vabila pri mojstru Jenku v »Kazini«.

— Iz 30. občni zbor Splošnega ženskega društva se bo vršil 9. marca ob pol 5. uri pop. v društvenih prostorih na Rinski cesti 9. Člane in društva vabimo k obilni udeležbi!

— Iz Zvočni film ZKD »Admiral Nelson in Lady Hamilton« se jutri v nedeljo dop. ob 11. uri v kinu »Dvor«. Monumentalni zgodovinski film »Admiral Nelson in njegova poslednja ljubezen« je občinstvu tako izredno ugaal, da ga bo ZKD predvajalo na splošno željo publike še jutri v nedeljo dop. ob 11. uri v kinu »Dvor«. Opozorjamo na to spored vse tiste, ki si filma do sedaj še niso mogli ogledati. Očarljive so slike, ki predočujejo pomorske bitke zlasti bitko pri Trafalgaru, nepozaben je prizor Nelsonovega padca in njegove smrti, krasno je petje in muzikalno spremljevanje ter izvrstni so vsi igralci zlasti lepa Lady Hamilton, ki jo predstavlja ameriška filmska diva Corinne Griffith. Film toplo priporočamo. Cene nizke!

— Lutkovno gledališče na Taboru vprižori v nedeljo 22. t. m. ob 15. uri pravljico: »Čarovnik Ropotar in njegova žena Ježibaba« zadnjič v sezoni. Oglejte si to otroško predstavo.

— Iz Zadruga mesarjev obvešča p. n. občinstvo, da bodo mesarski obrati zaprti ob nedeljah še do konca marca t. l.

— Iz Koncert ge. Pavle Lovšetove. Naša najboljša koncertna pevka g. Pavla Lovšetova priredi v petek 6. marca samostojen koncert. Na sporedu bodo koncertne pesmi in pa operne arije iz svetovnih literatur. Koncert bo v Filharmonični dvorani.

— Iz Ljudska univerza za obrtniške vajence. Zveza obrtnih združenj v Ljubljani priredi v ponedeljek 23. t. m. ob pol 19. v veliki dvorani Mestnega doma v Ljubljani, Krekov trg 13, vajeniško predavanje. Predaval bo g. dr. Joža Bohinjec, ravnatelj Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani o delavskem zavarovanju in njegovih institucijah. Vstopnina prosta. Vabljeni so tudi obrtniški mojstri in pomočniki.

— Iz Klub esperantov v Ljubljani priredi v ponedeljek 23. t. m. ob 20. v spodnjem salonu hotela »Miklič« zanimivo skioptično predavanje o Andrejevi ekspediciji na severni tečaj. Predaval bo g. dr. Reya, vodja meteorološkega instituta. Vabljeni esperantisti kakor tudi ostalo občinstvo. Brez vstopnine.

— Iz Danes in jutri se ponovi na Sentjakobskem odru izvrstna veseloigra »Extremopore«. Veseloigra je polna krasnih duhovitih zamislov. Humor je prister, tako da se posetniki temeljito zabavajo. Vodilni vlogi igrata gđ. Pirčeva in g. Čuk, v ostalih vlogah nastopijo dame Bučarjeva in Gorupova, ter gđ. Kunc, Lavrič in Moser. Vstopnice so pri g. Mošću Karičniku na Starem trgu. Vabljeni.

Kako so se Kamničani zabavali

O »rdečih marelah«, »pohujšanju« na otroški maskeradi in pestrem vrvenju na pustni torek

Kamnik, 20. februarja.

Ko smo izdali »Veslega Kamničana« so nas proglasili gotovi ljudje za »more« Kamničane.

Take poklone bi si prav lahko črnogledi prihranili. Ugotoviti moram, da je »Veseli Kamničan« v reklamnem pogledu vsekakor uspel in Sokolu pripravil nekaj rezerve. In drugo leto ga zopet izdamo, recimo še v večjem obsegu.

Všek pustnega veselja je tvorila maskerada Sokola z devizo »pod rdečo marelo«. Nobene tajnosti ne izdam, vsaj sedaj ne, če povem, da je zmanjkalo v Kamniku »rdečih marele«. »Marele« so pa ostale v omarah. Mask je bilo precej in mnogo lepih. Edina, ki je bila v smislu devize, je bila gđ. Rozi Čizmekova, ki je predstavljala živ »parazitoček«. Če bi bile na gradu — I. mesto sigurno. Najlepa je pa bila odalska gđ. Mary Slatnarjeve: sledile sta ji gđ. Cerejeva in Pogačnikova. Moških mask je zelo primanjkovalo. Zabrava je trajala do jutra, z njo si je Sokol ponovno utrdil sloves.

V nedeljo popoldne so rajali naši malčki, ki so prav srčkano maskirani za plesali četvorko, polko in kolo. Prav srčkan je bil parček Keršmanec in Sonjica Hvala. Za to nedolžno otroško veselje, ki je bilo pod nadzorstvom številnih staršev in Sokolov, so dvignili črnogledi vik in krik in agitrali, da naj starši ne puste dečev in Čitalnic kjer je baje nekaka »pohujševalnica« zanje. Pa pravijo, da so Kamničani »norci«. Za gotove ljudi bo to že res držalo. Onim, ki jim take nedolžne zabave niso po volji, lahko rečem, da je bil s to prvo prireditvijo led prebit in da bo naslednje leto sigurno večja in lepša. Prirediteljem, v prvi vrsti pa gđ. Marici Popratovi, moram čestitati. Malčki so zadivili vse! Trud jim je bil poplačan z velikim uspehom. Le tako naprej! Mladina in starši vam bodo hvaležni.

Za pustni torek se je obetal velik pustni korzo. Govorilo se je o valjarju, ki bo tlačil ceste (brozgo), o vzpenjači itd. Pri-

reditelji korza so storili, kar so mogli in ob 4. popoldne se je ves sprevod pripeljal na Glavni trg. Godba, za to »Velenjska elektrarna«, čolnici in policaja za preganjanje koruznikov, o katerih celo pišejo, da jih je precej (??). Na Glavnem trgu se je že ob 2. zbralo toliko ljudi, da je bilo res impozantno. In maskare so bile disciplinirane. Mestna stražnika sta imela dovolj dela, v sil, ko je zgedalo, da bo »drenje« le prehud, se je pojavil še tretji, ta iz vrst maskar. Pravi, pravcati policaj, celo v pravi uniformi. Toda tudi on se je moral ukloniti pravemu sicer bi zapel moglo še s penderek.

»Inženirje« velenjske elektrarne so takoj priklopili velenjski tok in izjavili, da na kamniškega iz Strahovice ne reflektirajo. Med tem so »edevce« na avtu obmetavale »koruznike«, ki so jih zagledale v množici. Seveda je koruza zadela včas tudi nepravga. Imeli so celo prapor z močnim napisom »Konec koruznikov«. Med množico sem šele zvedel, da je ta in oni in tako dalje ... Kolono je zaključila dolga karavana Beduinov, ki jih je vkekel Stuzzičev »Forda« na 15 sankah. Ta skupina je bila res originalna in je imela svojo godbo »na koncih«. Ko je pričela »delovati« velenjska elektrarna so zopet šli nazaj proti Suti. Moram pa ugotoviti, da je bilo ljudi vse črno in bi bilo želeti, da jih po zdravimo tudi ob kaki resnejši priliki. Zvečer so pa ulice oživele ...

Kljub neznosni brozgi se je pojavilo toliko mask kot že dolgo ne, ki so se pójale od gostilne do gostilne. V Kamniku je že tak običaj, da na pustni torek padejo vsi predsohodi in se vsak rad povese. In potem vam ugrabijo o tej ali oni maski ...

Najbolj kani so pričeli jutraj z vožnjo »ploha«, ki so ga vlačili od gostilne do gostilne, za tem pa od hiše do hiše. In marsikdo se je skril, ko je lična ladica s plohom in zapiceno sekino obstala pred njegovo hišo. No, pa drugo leto, so dejali in »odveslali« naprej ...

R. Kos.

Iz gledališke pisarne

DRAMA.

Začetek ob 20.

Sobota, 21. febr.: Trije vaški svetniki. — Red D.

Nedelja, 22. febr. ob 15.: Divji lovec. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven. Ob 20.: Mercadet. Ljudska predstava po globoko znižanih cenah. Izven.

Ponedeljek, 23. febr.: Trije vaški svetniki. Red A.

Torek, 24. febr.: Divji lovec. Igrajo člani prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva v Ljubljani.

Ljubljanska drama vprižori nocoj izvrstno komedijo Trije vaški svetniki za red D.

Nedelja v drami. Popoldne ob 15. bo v drami predstava Finžgarjevega Divjega loveca v isti zasedbi, kakor na slavnostnem večeru. Za popoldansko predstavo veljajo znižane dramske cene. Zvečer ob 20. se ponovi francoska komedija Mercadet. Za to predstavo veljajo izredno znižane cene od 20.— Din navzdol kakor pri dijaških predstavah.

Abonente reda A opozarjamo, da imajo v ponedeljek za svoj abonma v drami Tri vaške svetnike.

OPERA.

Začetek ob 20.

Sobota, 21. febr. ob pol 20.: Valkira. — Red B.

Nedelja, 22. febr. ob 15.: Nina nana, punčka moja; balet Figurine. Ljudska predstava po globoko znižanih cenah. Izven. Ob 20.: Grofica Marica.

Ljudska predstava po znižanih cenah. Ponedeljek, 23. febr.: Zaprt.

Wagner - »Valkira«. Naša opera ponovi prvič v letošnji sezoni nocoj ob pol 20. uri Wagnerjevo klasično delo Valkira. Prvič se je izvajalo to delo na našem odru v lanskem sezoni. V posameznih vlogah sodelujejo g. Thierry, gđ. Majčičeva, g. Kogejeva ter gđ. Marček, Primožič, Rumpel in drugi. Opera je naštudiral g. ravnatelj Polič. Predstava se vrši za red B.

Nedelja v operi. Popoldne ob 15. uri se vprižori otroška opera Nina nana, punčka moja po zelo znižanih cenah. Nastopi nad 100 deklet in dečkov, ki izvajajo vse glavne kakor tudi ostale vloge. Po otroški operi se izvaja Šafranek-Kavičev balet Figurine. Za predstavo veljajo globoko znižane cene. Ker je to poslednja popoldanska predstava obeh teh del, se prav posebno opozarjamo občinstvo na to. Zvečer ob 20. se ponovi Kalmanova opera Grofica Marica, ki je brez dvoma eno najprijetljivejših operetnih del, kar se jih je kdaj vprižorilo na našem odru. Zasedba običajna. Dirigira kapelnik Neffat. Predstava je po znižanih cenah.

V ponedeljek ostane opera zaprta. Gostovanje Hudožestvenikov. V petek dne 27. in v soboto dne 28. t. m. gostuje Hudožestveniki v našem Narodnem gledališču. Prvi večer vprižore Gogoljevega Revizorja, ki je naš gledališki publiki po vsebini dobro znan. V glavnih vlogah župana in njegove žene nastopita slavna Hudožestvenika Pavlov in Grečeva. Drugi večer pa vprižore petdesetjansko dramo Bela garda (Dani turčina), ki jo je napisal pis

Pravila za srečo in uspeh

Šestnajst zlatih pravil, ki kažejo človeku pravo pot v življenju

Ljubljana, 21. februarja.

V ponedeljek je predaval mestni zdravnik dr. Franta Mis obrtnim vajencem in vajenkam v Mestnem domu, kjer Zveza obrtnih zadrug prireja stalna predavanja za svoj naraščaj. Ker smo o predavanju že poročali, objavljamo danes samo še izvešček nauka o higijeni duše, ki uči, kako naj živimo, da bomo srečni in zadovoljni in dosegli v življenju uspehe.

Kaj je sreča, kaj uspeh, kaj zadovoljstvo? »Mesar se čuti srečnega, če kupi poceni debelega pujsa, učenjak je srečen, če najde dober učbenik, hroščka, ne večjega od bolhe, ki dobi celo učenjakovo ime, otrok je srečen, če dobi jabolko. Sreča je torej popolnoma relativen pojem, ki se nikdar ne da določiti za vse primere.

Higijena duše nas pa uči, kako naj živimo, da si ohranimo zdravje in postanemo srečni ter dosežemo v življenju uspehe. Novi nauk sta ustanovila Američana Birs zlasti pa slavni profesor harvardske univerze v Bostonu Campbell, ki je pri njem tudi predavatelj študiral narodno zdravje.

Današnjemu razkroju zdravja, telesa in duše je pred vsem kriva nepravilna vzgoja in napačno tako imenovana ter pogrešno pojmovana šola življenja. Higijena duše pa določa najenostavnejša pravila zdravja telesa in duše. Težak je boj za obstanek. Komodnost, ki se je polastila vsega človeštva, pokvarjenost, ki se je razvila v vojni, in splošna živčna razburjenost, so rodile splošno nervoznost, da je danes nervozen že dojenček, nervozna je mati in služkinja in nervozen je celo kmet. In v tej naglici življenja vsak pričakuje preveč od življenja.

Pravila higijene duše imamo že v dušah. So pa tako enostavna, da jih ne smatramo za važna. Če bi jih upoštevali, bi bilo človeštvo gotovo srečnejše, kakor je sedaj in bi tudi duševno ozdravelo.

Prvo pravilo je:

Imej načrt za življenje in drži se ga!
Večina ljudi namreč živi iz dneva v dan, menja vsak dan misljenje, kako bi napredovali in dosegli uspeh in menja tudi vsak dan svoje cilje. Za svojimi cilji moramo torej hoditi naravnost.

Drugo pravilo:

Skušaj najti zadoščenje in veselje v svojem delu

Utrujen vajenec zavida svoje sošolce, ki hodijo v gimnazijo v lepi obleki. Zato naj pa ne gleda navzgor, temveč naj se ozre na tistega reveža, ki na veliki cesti dan na dan pobira konjske fige in se vendar pošteno preživlja. Vesel je revček, če more ubogi materi prinesiti kos kruha in ob tem kosčku kruha sta srečna dva najbližja si človeka — mati in sin. Poglejte se v svoje delo, skušajte se naučiti svoje obrti čimbolj dovršeno, ob prostem času pa izpopolnjujte svojo izobrazbo in nikdar ne mislite, da morate postati profesorji, advokati ali ministri, saj so vsi poklici enako častni in enako potrebni za obstoj človeštva. Obrtnik ali kdorkoli, kdor smatra svoj stan za nizek poklic, se sam ponižuje.

Tretje pravilo:

Skušaj trošiti manj nego prejemaš
Težko je to v današnjih časih, ker večini manjka celo sredstev za nabavo najpotrebnejše obleke in hrane. Vendar pa tudi najmanjši vajenec še vedno prihrani kak dinar, če vsakega dvakrat obrne, predno ga izda. Sicer so danes zavarovalnice najrazličnejših vrst za delavstvo in druge stanove, vendar se pa vsako čuti srečnega, če ima v rokah hranilno knjižico za še tako skromno svoto. Kdor ima hranilno knjižico v rokah še kot mlad vajenec, bo gotovo sedel v lastni hiši kot premožen gospodar velikega podjetja. Ti prvi krajačji vzbujajo zaupanje v samega sebe in ponos, saj med tako imenovanimi nizkimi poklici vidimo le premalo skrbi za bodočnost. Mladi ljudje brez sredstev stopajo v zakon, ki mu sledi kopa otrok in beda. Posledica bede je pa razpad in alkohol. Potem pa tak oče pravi: Otroke naj živi občina! Nikdar pa ne skoparite! Večkrat čujem, da je berač zapustil premoženje. A tako skoparenje je bolezen, ki prinaša le nesrečo. Finančna gotovost, gotovost za

Ker je imel dobro srce, je sovražil Perigardovo lakomnost in sklenil je kaznovati ga. Treba je bilo samo najti način, kako to storiti. Toda Bouchival ni dolgo razmišljal.

Nekega dne se je pojavila v novinah naslednja vest:

Plemenito dejanje velikega dobrotnika.

Rodbino delavca Oskaria Boutiveta je rešil bede dobrotnik, ki hoče biti imenovan. Oskar Boutivet se je vrnil po šestih mesecih iz bolnice in še zdaj ni za nobeno delo. Rodbina se je med njegovo dolgo boleznijo finančno dočela izčrpati. Imela ni končno niti toliko, da bi si kupila hrano, ker je morala prodati i obleke i pohištvo. Ubogi ljudje so živeli v največji bedi, ko je nenadoma prišla rešitev. Neimenovani dobrotnik jim je podaril tri tisoč frankov in obljubil, da jim bo pošiljal skozi dve leti vsak mesec tisoč frankov. Smatrali smo za svojo dolžnost dognati dobrotnikovo ime, čeprav je hotel ostati neznan. Dobrotnik je gospod Rene Parigard, lastnik znane trgovine v rue de Rennes.

Marsikdo je presenečeno čital to vest, dokler ni končno vzel Perigardov osebni tiskovnik in odšel z njimi k šefu. Šef je kar ostrmel. Najprej je ho-

tel takoj oditi k uredniški listi in zahtevati pojasnila. Potem si je pa premislil. To bi se končalo zanj s polomom. Najbolje bo torej igrati resničnega dobrotnika, zlasti če ga to ne stane niti beslica. Nikomur ni torej omenil tega nesporazuma misleč, da je zadeva s tem urejena.

Bouchival — on je bil namreč tisti, ki je rešil Boutivetovo rodino bede — je pa ta čas nadaljeval svoje delo.

Cez teden dni so priobčili listi drugo vest, podobno prvi. To pot je Perigard povedal tajniku, da on v resnici ni dobrotnik, o katerem pišejo po novinah, in hotel je protestirati. Tajnik mu je pa nujno svetoval, naj molči tudi drugič, če je molčal prvič.

Ko se je zadeva ponovila tretjič, je pograbil Perigard klobuk in hotel takoj hiti v redakcijo. Na pragu je pa srečal štiri reporterje, ki so bili namenjeni naravnost k njemu. Prosil so ga, naj jim da svojo fotografijo, da jo objavijo v novinah. Zdej Perigard ni imel več poguma priznati, da ni dobrotnik, ki bi ga radi ovekovečili.

In tedaj se je pričela njegova nesreča. Od blizu in daleč so začeli romati k njemu siromaki proseči ga, naj jim pomaga v stiski. Zaman se je Perigard prijel za glavo, zaman se je zago-

Ne pričakuj preveč od življenja

V tem greši zlasti mladina, ki si slika bodočnost preveč rožnato. Potem pa pride razočaranje. Kadar ste razočarani, nikdar ne iščite pozabljenja v slabi družbi in v slabih gostinlah, ker vsak človek doživlja razočaranja. Fant se naglo zaljubi v dekle, ki je seveda najlepše, najboljšo in najzvestejše. Po presodni poroki je pa vse najslabše. Statistika nas uči, da v zakonu trpi 60% razočaranih žena, ker 60% mož utone ponajveč v alkoholu. Družina potem propada, otroci trpe, ljudje so vedno bolj slabotni, in to bo trajalo tako dolgo, dokler ne zavladajo principi duševne higijene.

Dvanaesto pravilo:

Bodi si na jasnem glede svojega spola

Doslej so mislili, da mladina ne sme vedeti, kaj je to in starši so lagali pri nas o škotli, na Angleškem, da so bratca pogegnili iz vode kakor Mojzeva, mlade Francoze pa prinesle v hišo kmetica v zeljati glavi. Dekleta vzgajajte za žene, fantje pa za moške, ne pa za slabice, ki postanejo vrtavke svojih strasti. Povejte otroku, da je spolni nagon, ki vlada svet. Ne zavijamo oči pred naravo, ker spol je lep in čist, saj ga je ustvaril bog in smo se po spolu rodili vsi. Fante vzgajajte za gentlemene, ki bodo znali spoštovati dekleta, bodoče žene in matere. Tiste ženske pa, ki ne spoštujejo same sebe, tudi spoštovanja niso vredne. Nezakonski otroci so breme samim sebi in splošnosti. Prihajajo na svet predvsem zato, ker so njih starši nepoučeni o spolu. Ta nepoučenost je pa tudi po ogromni večini vzrok spolnim boleznim, ki uničujejo svet. Sramovati se spola, prikrivati ga, je največji greh. Temu grehu in nesreči so pa krivi starši, vzgojitelji, farizeji. Kakor mora vsak vajenec napraviti izpit, tako bi moral tudi vsak mladenič in vsako dekle predno stopi v zakon napraviti izpit.

Trinaesto pravilo:

Štej do sto, predno izbruhnejo čustva

Ne prenašli se posebno v jezi, ker to vedno boli. Ne misli, da imaš edino ti prav, ker prehite izjave uprpašajo. Če si pa zaljubljen v fanta in veš, da te ima tudi on rad, no, takrat pa ni treba šteti do sto.

Štirinajsto pravilo:

Ne pusti se voditi od svojih simpatij ali antipatij

Premisli vedno, za kaj je tako delo, zakaj tak človek. Večkrat se kakemu človeku ogibamo, češ, da nam je antipatičen, pa vendar obenem priznavamo, da je čisto dober in pameten človek. Zakaj torej sovražstvo? Mnogo škoduje človeku tudi domišljija, da je nagnjen k boleznim, ker je njegov oče bil alkoholik, imel bolezen, ki se podeduje ali umrl v blaznici. Ne bojte se, če živite pravilno ostanete zdravi, saj se bolezen nikdar ne podeduje, pač pa le naklonjenost do nje.

Petnajsto pravilo:

Če te tarejo težave in bojzani, pojdi k dobremu prijatelju ali zdravniku in izpovej se mu

Šestnajsto pravilo:

Nauči se biti zadovoljen z malimi uspehi

Starši vidijo v vsakem otroku Napoleona, naklonjena kritika v nerodnem začetniku Prešerna, Mozarta in Ticianu in zato pride narod do podpoprednih voditeljev ter propade. Vsak ima pravico do uspeha. In dosegel bo tudi velike uspehe, če bo znal doseči male. Nikdo naj ne obupa, ker ni imel uspeha v šoli, pa je moral k obrti zaradi pomanjkanja denarja ali talenta, saj so v vseh poklicih uspehi in povsod je sreča. Vsak človek ima posebne zmožnosti za posebne stroke in srečen je tisti vzgojitelj in oče, pa tudi še odrasel človek, ki se zmožnosti odkrije. Naša šola je zato škodljiva, ker hoče napraviti vse ljudi enake. In zato ne prihajajo iz njih otroci, ki se dvigajo do neba, niti race, ki naglo plavajo, niti slavki, ki prepevajo, niti noji, ki hitro teko, temveč le gugalje, ki znajo slabo plavati, se tudi na suhem za silo premikajo, skačejo od tal za ped visoko in spravijo iz sebe le neznatne glasove. Napačne so pa tudi razne nagrade v šolah, ker občutek manjvrednosti na učenca vedno slabo, če ne celo porazno vpliva. Tudi če v življenju nimate uspehov, se ne bojte, ker so tudi neuspehi potrebni, a ne omagajte in bodite vedno ponosni borci v življenju in ne obupajte, ker povsod je sreča.

Zveza Slovenije z morjem

Drugo predavanje inž. Klodiča — Stroški bi znašali 400 milijonov Din

Ljubljana, 21. februarja.

Odslek uradnikov UJNZB Ljubljana je priredil v dvorani »Sloge« v Ljubljanskem dvorcu snodi drugo predavanje, na katerem je predaval inž. M. Klodič o svojem projektu zgradbe železniške proge Kočevje - Vrbovsko jezero in Črnomelj - Gornji Jadrt.

Predavatelj je naprej številnim poslušalcem obrazložil, zakaj so propadle številne druge variante zveze Slovenije z morjem tako, da je obveljala končna varianta, ki jo poznamo pod imenom Klodič-Hrovat-Kavčičeva smer. Borba za posamezne variante je bila med interesi precej ostra, končno pa, ko je izdelala direkcija za gradnjo železnice natančen študij, proučila vse variante, glede na terenske, geološke in strategične razmere, se je pokazalo, da pride le omenjena varianta resno v poštev. Ta projekt je uzakonjen, kot znano, vzdrževanje te proge je najcenejše, in vojno ministrstvo ga je odobrilo. Glavno vprašanje, da se uresniči, je samo financiranje, o katerem se je nedavno že resno razpravljalo.

Predavatelj je dokazal, da bi izvedba drugih projektov bile razmeroma dražje, proge bi bile krajše a dražje, poleg tega bi bila velika težava s priključitvenimi postajami, vzdrževanje bi bilo dražje, proga Kočevje - Ribnica - Delnice bi pa n. pr. ležala tudi preblizu državne meje. Premagati bi bilo treba ogromne terenske težave, višina terena zelo varira, ako bi se železnica izpeljala skozi Poljansko dolino, bi proga morala od Kočevja do doline zelo padati na drugi strani proti Br. Moravicam pa se zopet strmo vzpenjati. Zato je bil edini izhod — obiti dolino v velikem loku, vendar pa po najkrajši poti in tako, da se da proga najlažje zvezati z obstoječimi progami (tako z Zagrebom, Ljubljano, Mariborom).

Tudi izvedba proge Kočevje - Vrbovsko je zvezana z velikimi tehničnimi težkocami zaradi terenskih ovir. Treba je premo-

stiti globoko zarezano dolino Kolpe, ki znaša na kraju, kjer bi imela železnica najkrajšo pot, 300 m globine, to se pravi, most bi na tem kraju moral biti 300 m visok, kar bi seveda stalo ogromno denarja, okoli 170 mil. Din. Zato je treba Kolpo premostiti nižje, kjer bregovi niso tako visoki, s čimer pa železnica naredi zopet precejšnji ovinek, zvišajo se stroški za zgradbo dovodne poti do mostu in zaradi tega se Kolpa ne sme premostiti tam, kjer bi bili stroški za zgradbo mostu najvišji, nego na kraju, ugotovljenem po računih, kjer so stroški zgradbe dovodne poti, ali ovinka, v razmerju s stroški zgradbe mostu najnižji. To je pri Radencih, kjer bo most še vseeno 85 m visok in 110 m dolg, kar je za naše razmere še vedno mnogo, ter bo stal okoli 25 mil. Din.

Poleg tega mostu bo še treba zgraditi pri Lovniku 5 km dolg predor, ki bo stal približno 95 milijonov Din.

Pri vrtanju predora je treba računati na geološke težkoc, ker so tu geološke prilike enake kot pri Karavankah, kjer so imeli pri gradnji železnice zelo slabe izkušnje. Posamezne zemeljske plasti namreč leže na položnih ležajih, ki jih skriljave, kar povzroča da zemlja takoj zdrzne navzdol, ako je hrib izgubil količino ravnotežja. Na takem terenu zgrajena proga se, zlasti ob deževju, vedno seseda, tako n. pr. 15 km dolga proga Br. Moravice - Delnice, katere vzdrževanje je stalo zaradi tega že 70 mil. Din.

Kot rečeno, je pa sprejet projekt še najlažje izvedljiv in vsestransko ustreza. Sama glavna proga, brez drugih priključkov, bi stala, kot so interesi pomenili, 250 mil. Din, to je proga Kočevje - Vrbovsko sever, celotni projekt pa je mogel izvesti s 400 milijoni Din.

Zanimivemu predavanju je prisostvovalo največ železniškega uradništva tehniški oddeljenj, pa tudi mnogo drugega občinstva, ki je bilo s predavanjem izredno zadovoljno.

Radionapoved

Nedelja, 22. februarja.

9: Ing. Edo Fugina: O osuševanju zemljišč; 9:30: Prenos cerkvene glasbe; 10: Dr. Jagodič: Versko predavanje; 10:30: F. Jelenc: Nauk o serviranju; 11: Radio orkester; 12: Čas. napoved in dnevne vesti; 14: Prenos (reportaža) iz Bohinja: Mednarodne zimsko-sportne tekme: Skoki (poročila g. Ulaga); 15:30: Nastop godbenega društva in pevskega odseka prosvetnega društva v št. Juriju pri Grosupljem; 20: Večer mladih pevcev (gdč. Korenčan, gdč. Arko in g. Burgar); 21: Radio orkester; 22: Čas. dnevne vesti, sport; 23: Napoved programa za naslednji dan.

Ponedeljek, 23. februarja.

12:15: Plošče (mešan program); 12:45: Novice iz današnjih dnevnikov; 13: Časovna napoved, nato plošče; 13:30: Borzne vesti; 18: Prenos iz Bohinja: Smučarske tekme, poročila o poteku teka na 30 km. Razdelitev nagrad (poročila g. Ulaga); 19: Prof. T. Debeljak: Poljsčina; 19:30: Higijenski zavod: Zdravstvena ura; 20: G. Koce: Denar in denarni sistem; 20:30: Radio orkester; 21:30: Plošče; 22: Dnevne vesti, sport, vreme, časovna napoved; 22:15: Napoved programa za naslednji dan.

Torek, 24. februarja, sredo, 25. februarja in četrtek 26. februarja: Radijska postaja Ljubljana vsled razdiranja, čiščenja in zopetnega popraviljanja Diesel motorja v teh dneh ne oddaja programov.

Petek, 27. februarja.

(Mogoče, da tudi 27. II. še ne bo oddaje.) 12:15: Plošče (solo instrument, zbori iz oper); 12:45: Novice iz današnjih dnevnikov in zimsko-sportne vesti; 13: Časovna napoved, nato plošče; 13:30: Borzne vesti; 17:30: Popoldanski koncert; 18:30: P. dr. R. Tominec: Socialni pomen menišтва; 19: Prof. dr. Sušnik: Poučujo francosčino; 19:30: Krekova gospodinjstva šola v šiški: Razsvetljiva in kurjava; 20: Chopinov večer (ga. Smalc-švager): g. dr. Dolinar: Uvodna beseda; 22: Časovna napoved, vreme, dnevne vesti, sport; 23: Napoved programa za naslednji dan.

Sobota, 28. februarja.

12:15: Plošče (slovenske pesmi, plesni šlagerji); 12:45: Novice iz današnjih dnevnikov in zimsko-sportne vesti; 13: Časovna

napoved, nato plošče; 13:30: Borzne vesti; 17:30: Popoldanski koncert; 18:30: B. Plešničar: Šahovska ura; 19: G. dr. Veber: Filozofija evangelijev; 19:30: Ga. Orthaber poučuje angleščino; 20: Plošče; 20:30: Prenos iz narodnega gledališča v Beogradu; 22: Časovna napoved, dnevne vesti, sport, vreme; 23: Napoved programa za naslednji dan.

Za vse inserente

velja za male oglase

znižana cena po 50 p za besedo
Plačate jih lahko po pošti z znamkami.

Sredi Berlina strelja s topom

Nekaj neverjetnega se je pripetilo v četrtek v zapadnem delu Berlina. Na Salzburgerstrasse je nenadoma zagrmelo pet topovskih strelcev in posledica je bila, da je začela padati s streh opeka med preplašene in bežeče ljudi. Nastala je nepopisljiva panika. Poveljstvo oddelka proti napadom se je takoj pojavilo in ugotovilo, da je streljal nekdo z brzostrelnim topom, montiranim na balkonu bližnje hiše.

Čudnega topničarja so takoj aretirali in ugotovili, da gre za bivšega častnika Lautina, ki je menda malo prismsuknen. Mož trdi, da je top sam konstruiral in ga hotel preizkusiti. Ko so ga za zasilili, je izjavil, da je ponudil svoj izum vladu, pa ga je odklonila, čeprav gre za top, ki strelja brez smodnika. Da dokaže, kako imeniten top je izumil, ga je postavil kar na balkon in začel streljati. Seveda bo prišel Lautin s svojim topom vred v no-riščino.

Stroge kazni za napudrane ženske

Ne vemo, kaj bi reklo moderne ženske, če bi bil še zdaj veljaven zakon, ki ga je v 18. stoletju kralj Ludvik XV. v Franciji svedano proglasil in uvrstil med državne zakone. Ta dekret se je nanašal na ženske, ki so svojo lepoto povečevali ali pa umetno delale s pudrom, barvanjem ustnic in nošenjem ekscentričnih oblek. Dekret je bil v veljavi od leta 1715 do 1774 in glasil se je doslovno:

»Katera ženska poskusi s pomočjo belega ali rožnatega barvila, parfumov, raznih esenc, umetnega zobovja, lasulj, čevljev z visokimi petami itd. izboljšati moškega državljanja Nj. Velikanstva v zakonski stan, naj se smatra za čarovnico in naj bo obsojena, tisti zakon pa razveljavljen.«

Moderna umetnost.

— Kaj mislite, mojster, ali sem na platnu prav izrazil grozovite svetovne vojne?

— Seveda ste jih. Še svoj živ dan nisem videl nič tako groznega, kakor je ta slika.

Dobrotnik proti svoji volji

Perigard, lastnik velike trgovine, je bil rojen pod srečno zvezdo. V Pariz je prišel z devetindvajsetimi leti in sprejel bil v eno največjih trgovin v rue de Rennes. V začetku je raznašal samo blago odjemalcem in pri tem je pretrpel mnogo lakote. Toda sreča mu je bila mila, hitro je napredoval, bil je marljiv in tudi na izpopolnitev svojega znanja ni pozabljal. In tako je postal po volji usode v razmeroma kratkem času iz siromašnega fantiča milijonar. Z naraščajočim bogastvom je pa okamenelo njegovo srce in tako je veljal Perigard kmalu za največjega lakomneža vsega Pariza.

Kakor vsak trgovec je imel tudi Perigard svojega konkurenta in sicer lastnika bližnje trgovine v rue de Sévres Bouchivala, ki je prišel do svojega bogastva nekako tako kot Perigard.

Toda Bouchival ni nikoli pozabil na svoj nizki rod in rad je pomagal siromakom. Nikoli ni odrekel pomoči tam, kjer je bila res potrebna in zgraditi je dal celo bolnico sanatorij, in zavetišče za siromake.

Al Capone, kralj čikaških tollovajev

Znameniti bandit, ki je »zaslužil« samo v enem letu nad 6 milijard Din

Al Capone, izsiljevalec in slepar prve vrste, ki se ne boji nikogar in ki hladnokrvno umori človeka, če ne gre drugače, je postal v Ameriki že legendaren in o njem se pripovedujejo neverjetne zgodbe. Mož spada med najdrzejše zločince, kar jih pozna svetovna kriminalna zgodovina. Zato je tem zanimivejša knjiga novinara F. D. Patsleya, ki je napisal na podlagi avtentičnih podatkov življenjepis tega tipične-

ga modernega tollova, obenem pa opisal tudi način njegovega življenja in metode njegovega delovanja.

Al Capone, Neapolitanec po rodu in Neandartalec po instinktu, je prišel v Chicago leta 1920. Star je bil takrat 32 let, bil je čedne zunanosti, imel je bogate izkušnje ameriškega vojaka, ki se je udeležil svetovne vojne na francoskem bojišču, bil je pogumen, ni pa imel denarja, po katerem je tako zelo hrepenel. Takoj je spoznal, da postane ameriška prohibicija vir bogatih dohodkov onim, ki ne jemljejo zakona preveč resno in ki imajo dovolj poguma pomagati kršiti zakon strahopetnim, toda bogatim ljudem. Al Capone pa ni bil edini, ki je to spoznal. Pač pa je bil med vsemi sumljivimi tipi najspretnjši in najpogumnejši, zato je za kmalu zavzel med njimi vodilno mesto.

Tihotapstvo alkoholnih pijač je v Ameriki zelo nevarno in mnogi tihotapci so že plačali svojo predrznost z glavo. Da se je baš Al Capone posrečilo vedno odnesti pete, se mora zahvaliti svoji duhovitosti in opreznosti, ki mu je pomagala izmisliti si za obrambo svojega življenja tako premetene ukrepe, da mu policija nikoli ne more do živga. Pa tudi tekmeči in sovražniki, ki bi ga radi utopili v žlici vode, se ne morejo meriti z njim ne po pogumu, ne po prebrisaniosti. Predzrni Italijan je prišel že tako daleč, da ima nad 700 mož, ki ga stražijo in pazijo, da mu policija ne pride do živga. Poleg tega ima v službi okrog 500 žensk, ki mu pomagajo tihotapiti alkoholne pijače, organizirati vlome, roparske napade itd. Večina njegovih pomočnikov se rekrutira seveda iz vrst najtežjih zločincev.

Nekoč se je pojavil v gledališču, in sicer na premijeri sredi 18 brezhibno oblečenih gospodov. To je bila njegova telesna straža, kakršne niti ameriški prezident nima. Vozi se samo v lastnem avtomobilu, ki je prava trdnjava na kolesih, saj je iz najboljšega jekla in sijajno oborožen. Tehta 15.000 funtov in je veljal nad poldrugi milijon dolarjev. Med vožnjo spremljajo ta avtomobil spredaj in zadaj manjši oklopni avtomobili, v katerih se vozijo do zob oboroženi tollovaji iz Al Caponove telesne garde.

Al Capone je poglavar najmočnejše razbojniške organizacije v Chicagu.

Njegov generalni štab je v predmestju Cicero. Tollovaj ogroža vse mesto z okolico, kamor prireja ekspedicije v oklopnih avtomobilih, oboroženih s strojnimi puškami. V Chicagu in okolici je bilo od leta 1923 nad 500 roparskih umorov, ki jih oblasti še niso pojasnile. V ječo pride Al Capone samo če hoče sam nekaj dni ostati pod ključem, da se odpočije in iznebi svojih sovražnikov, ki so mu neprestano za petami. Ječa mu je pa vedno razkošen salon, v katerem ne sme manjkati dragocenih preprog, niti radioaparata, ki veže tollova za zunanjim svetom. To razkošje si lahko Al Capone dovoli v ječi, ker ima ogromne dohodke, tako da lahko podkupi vso ječno upravo, obenem se pa ne boji nastopiti proti varnostnim organom z največjim terorjem.

Po uradnih podatkih samih ameriških oblasti je naropal in pritihtapil Al Capone samo 1. 1927 nad 6 milijard dinarjev. Polovico tega bogastva je prisleparil. Njemu osebno je ostalo od tega nad 150 milijonov dinarjev. Vzdrževanje cele armade tollovajev in pajačev je namreč zelo drago. Znatno del njegovih ogromnih dohodkov pa gre na podkupovanje policije. Baje je bilo zadnja leta 60 odstotkov čikaških policistov podkupljenih ali pa zapletenih v tihotapstvo in sleparije, pa tudi vlome in roparske umore. Zato ni čuda, da ostane toliko težkih zločinov nepojasnjenih. Kdor se pa ne da podkupiti, mu Al Capone zagrozi z umorom, tako da se ga boje celo priče in preiskovalni sodniki.

Beraška borza

Beračenje je v Parizu oficijelno prepovedano. Dovoljeno je izjemoma samo slepcem. V praksi je pa ta stvar drugačna. Beraška borza nikjer tako sijajno ne posluje, kakor baš v Parizu. Za dobra mesta na ulicah in trgih se berači kar trgajo. Med njimi se bje srdit boj, kdo bo smel stati na boljšem kraju. Kdor ni član beraške organizacije, sploh ne dobi mesta, vsaj tam ne, kjer se dobro zasluži. Berači, ki je na enem kraju že mnogo priberačil, proda dotični kraj in sicer navadno zelo drago.

Največje povpraševanje je po postojankah pred velikimi hoteli in restavracijami, pa tudi blizu gledališč beračenje dobro nese. Za take prostorčke plača kandidat 5—15.000 Din odkupnine. Da smatrajo mnogi beračenje za pravi poklic, dokazuje primer nedavno aretirane berača na Vendonskem trgu. Pri njem so našli okrog 50.000 Din. Izjavil je, da je klic ulice tako močan, da ga nobena sila ne more odvrtiti od beračenja, čeprav je priberačil že toliko, da bi lahko brez skrbi živel.

Oče nebotičnikov umrl

Te dni je umrl 82-letni mož, ki si je dal približno pred 50 leti patentirati idejo nebotičnikov in ki je preživel zadnja leta svojega življenja v veliki bedi, čeprav je bil Američan in še povrh arhitekt. Ameriški listi se z velikim priznanjem spominjajo minneapoliskega »stvarca«, ki je dobival vsako leto za god darila, da ni gladoval. Nedavno mu je poslal mladi arhitekt in milijonar Rufus Rand 2500 dolarjev kot skromen prispevek »očetu nebotičnikov«, čeprav je njegov patent že davno izgubil veljavnost.

Oče nebotičnikov L. S. Buffington je bil rojen v mestu Cincinnati v državi Ohio. Prvotno je bil risar pri železniški družbi, pozneje je pa postal arhitekt. Ker ga je veselilo stavbarstvo, je odšel 1869 v Minneapolis, kjer so takrat mnogo zidali. Začel je graditi in večina starih nebotičnikov je njegovo delo. Že pri gradnji bostonskega bloka leta 1880 se pojavljajo temeljni znaki nebotičnikov, čeprav je šlo samo za 7-nadstropno poslopje. Dve leti pozneje je napravil Buffington načrt za 21-nadstropno

poslopje, toda ljudje se se mu smejali, češ, da je znorel. Šele leta 1887 je dal svojo idejo patentirati.

Okrog leta 1890 je ustanovil družbo za izkoriščanje svojega patenta, toda nebotičniki so začeli rasti tako naglo, da se družba ni mogla pošteno ustanoviti, kaj šele da bi uveljavljala svoj patent. Začeti je morala vrsto prav zaradi prekoračenja patentnega prava. Buffington je vtaknil vse svoje imetje v pravdanje, ki se je vlekle tako dolgo, da je patentna pravica prenehala. Tako je obubožal, obenem ga je začela mučiti še težka ocesna bolezen. Navzlic temu je pa sedel dan za dnem za svojo risalno mizo in če ni mogel delati, je vsaj gledal skozi okno in občudoval ogromne nebotičnike, o katerih je sam v mladih letih tako rad sanjal.

Pri Marini Šaljapinovi

Na lepotni konkurenci je bila izvoljena za najlepšo Rusinjo hči slavne ruskega basista Fedora Šaljapina Marina. Sotrudnik ruskega lista »Sedogodnja« v Rigi je posetil novo kraljico lepote in jo pregovoril, da mu je povedala nekaj o svojem življenju. Marina Šaljapinova je 18letno dekle visoke postave, plavih las, blestelih svetlih oči, rdečih lic in radostnega smehljaja. Zelo je podobna svojemu očetu tudi po govoric in kretnjah.

— Bilo mi je 9 let, ko sem odpotovala iz Rusije, — je pravila novinarku. Studirala sem na angleškem liceju, toda ruščino ljubim nad vse. Očetova glasba žal nisem pododovala, ker je obdržal vsega zase. Zelo rada bi postala plesalka in zdaj se učim pri Preobraženski. Oče bi pa rad, da postane pisateljica. Rada bi povedala marsikaj, pa se bojim, da pride vse v novine. Na svetovno lepotno konkurenco v Rio de Janeiro ne pojdem. V Južni Ameriki sem žebila in potujem sploh rada. Z očetom sem prepotovala skoraj ves svet in se bova potovala.

O ljubezni do potovanja govore razni predmeti, viseči na stenah njene sobe. Tu so španski rapirji, lok in pišec z otokov Fidži, sohe indijskih bogov in glava Mehicana, narejena iz kokosovega oreha.

— Vidite tale klobuk? je vprašala mlada kraljica lepote novinarko. — Podaril ga je mojemu očetu pravi mehiški bandit. Njegovega imena se ne spominjam več. Papa mi je obljubil, da mi pove to zanimivo zgodbo, pa je menda pozabil. Res je pa, da mu je podaril klobuk pravi bandit.

— Kateri kraji so vam najbolj ugajali, Marina Fedorovna?

— Indija. Indije ljubim. Vseč mi je njihovo naziranje na življenje, njihova vera in filozofija.

Najlepša Rusinja je sicer zaverovana v indijsko filozofijo, vendar se pa rada igra. Na njeni postelji leži stara grda opica in dve oguljeni punčki. Opica je stara 15 let in je slavna. Njen portret je slikal Kustodijev. Ime ji je Kina. — Sva neločljivi prijateljici, spremlja me povsod, je dejala Marina novinarku. — Lani sem se prvič vozila iz Londona v Pariz. Na carinarnici mi je dejal uradnik, naj odprem kovčeg in pokažem, kaj imam v njem. Odprla sem kovčeg, v katerem je čepela opica. Vsi cariniki so se od srca nasmejali.

bi psa po imenu Buster. Toda vse to je ni prav nič več zanimalo. Mnogo važnejše ji je bilo vprašanje, če pride doktor Seelig jutraj pravočasno pregledovat bolnike, če so položili v sobo št. 35 novo bolnico, če boli sestro prednico, gospodično Carmody, glava ali če je dobre volje, da dobe že tretjič zaporedoma za večerjo slive itd.

Tri mesece med bolnimi in umirajočimi! Proti koncu julija so jo bili prinesli v bolnico, a zdaj je bilo že sredi oktobra. Prvotno je mislila, da bo morala umreti, — tudi doktor Boylston je mislil tako — in zelo rada bi bila umrla. Potem si je pa pomogla.

— Pri serviranju mi morate pomagati, Marsh, — ji je dejala nekega dne sestra prednica. — Več tednov ste tu in če hočete še ostati, morate kaj delati.

Hoteti ostati! Kam pa naj gre? V bolniški sobi je bilo 30 postelj, ki so bile skoraj zasedene in sicer s strahotnimi, grozo vzbujajočimi bolniki. Večinoma so bili stari. Zdelo se je bila naučila biti neobčutljiva; opetovano je mirno gledala, kako stoji ljudje okrog smrtnih postelj, kako se poslavljajo hči od matere ali mož od žene.

Pomagati pri serviranju! Prav gotovo je tičala za tem pove-

Senzacionalna obravnava v Pragi

V Pragi se je pričela v četrtek senzacionalna obravnava proti bivši porodni asistentki Ruženi Novi, ki je obtožena, da je morila odnosno prodajala poverljive otroke. Pred poldrugim letom se je začela počijati zanimati za čudno poslovanje te ženske, ki je navdušeno sprejemala v rejo in vzgojo otročice, pa so v njenih rokah umirali ali pa brez sledu izginjali. Nova se zagovarja pred poroto zaradi ugrabitve otrok v štirih primerih. Štirje otroci so namreč brez sledu izginili in samo ona ve, kaj se je z njimi zgodilo.

Trije otroci, za katere gre, so ali bi bili zdaj stari 8, četrtri pa 6 let. Ni namreč izključeno, da jih ni več med živimi. Otylko Jakešev, ki se je rodila kot nezakonsko dete tik pred poroko svoje matere, je sprejela Nova v vzgojo za 1000 Kč enkrat za vselej. Kmalu sta si pa oče in mati premislila in začela otroka nazaj. Nova se je pa izgovarjala in nazadnje sta bila roditelja obveščena, da je dete umrlo v bolnici. Nova je prinesla v bolnico otročička, češ, da gre za dvomesečno Otylko Jakešev, ki bi pa bila takrat stara že pet mesecev. Druga je bila Ema Zdarška, tretja Ruženka Vodičkova, četrta pa Jirík Kejre. Nova se je najprej izgovarjala, da je izročila vse štiri otročice neznanim »dami od socialnega skrbstva«. Pozneje je pa začela dolžiti tri svoje bivše kolegice porodne asistentke, toda vse tri so vpricho nje izjavile, da laže. Za obravnavo vlada v češko-slovaški javnosti veliko zanimanje.

Najmanjše države

Po številu prebivalstva in po površini je najmanjša vatikanska država. Toda njen pomen v svetu se meri z drugačnim merilom. Po površini najmanjša evropska država je kneževina Monaco, ki meri 21,5 km², na katerih prebiva komaj 23 tisoč ljudi. To državico je ustanovila leta 963 rodbina Grimaldi. Spada torej med najstarejše evropske države. Svojo samostojnost je izgubila samo dvakrat. Za najstarejšo evropsko državo velja druga država, republika San Marino, ki jo obdaja okrog in okrog italijansko ozemlje. Ta meri 59 km² in šteje 13.000 prebivalcev. Njena zgodovina sega daleč nazaj v 4. stoletje po Kristusu, ko se je zatekel preganjeni kristjan Marinus v te gore. Okrog samostana, ki ga je ustanovil Marinus, je nastalo glavno mesto države, ki v nasprotju z vsemi italijanskimi državami v srednjem veku nikoli ni izgubila samostojnosti.

Za San Marinom je kneževina Lichtenstein, ki meri 150 km², šteje pa samo 11.000 prebivalcev. Lichtensteinski parlament, ustanovljen leta 1921, šteje 12 članov, ki jih voli ljudstvo, 3 pa imenuje knez. V 19. stoletju je posegla ta država tudi v vojne. Leta 1866 je poslala Avstriji na pomoč »armado«, obstoječo iz stotnika, trubača in 18 mož. Lichtensteinska »armada« je pa prišla nepoznano, kajti avstrijska armada je bila ta čas pri Kraljevem Gradcu že premagana in tako kneževina Lichtenstein ni bila povabljena na mirovna pogajanja v Prago. Po površini mnogo večja, po številu prebivalstva pa mnogo manjša je pirenejska republika Andora, ki meji na eni strani na špansko pokrajino Lerid, na drugi pa na francoski departement Ariège. Ta država meri 452 km² in ima komaj 6.000 prebivalcev, o katerih pravijo, da se preživljajo večinoma z goljufijami.

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše

Vihar na Montblancu

Res ima na današnjega človeka izmahično življenje, velik vpliv, ki ga vedno bolj oddaljuje od narave, njene močnejše gorovje — pesmi prirodnih sil, elementov od tiste gorovje, od katere je človek vedno do dna presunjen, ko jo doživlja, uživa; res je to, da je človek postal že zelo otopel, izgubil se je v detajlih, v hrupu mehaničnega pehanja za grobim nasitjenjem ter so v njem pač morale za mreti nežne strune — možnost dojemanja krasote in harmonije v naravi, zdravega čustvovanja in mišljenja, ki dajeta človeku najboljšo moč ter ga plemenitita — narava je v bistvu to, kar imenujemo nepokvarjenost; toda končno je človek še vendar del narave, ne more zatajiti, da je narava njegova mati, zato pa zapuste njene sile in lepote v njem še vendar najgloblji vtis, ki ga ne more izbrisati vihar sodobnega načina življenja z vsemi svojimi maliki in svetilci — z jazzom, s kabaleti, z opereto — z zabavo — svetilski narave ostane še vedno najsvetlejši, najsilnejši in človek bo se vedno vračal nazaj k naravi, iz nje bo črpal vse sile, ki jih nikjer drugje ne bo mogel najti, iz nje bo raste, z njo bo gradil boljšo bodočnost, z njo bo se zdravil.

Ze posredni stik z naravo — slike iz njenega nepremagljivega kraljestva — vpliva silno na človeka in lahko rečemo, da bo film »Vihar na Montblancu« ugaljal tudi tistim, ki se rajši »opajajo« z izumetničeno zabavo, mnogo bolj kot se tako dobra opereta.

Slike Montblanca, v višini 4000 m so posrečene, dojemljive; veličastvo narave, čigar krasota je naravnost grozotna — tako vzvišena, da jo človek dojemlja s tesnobnimi čustvi. Oblačno morje pod vrhom Montblanca je fantastične lepote, povsod kamor seže oko, pa se razteza divja lepota gorovja, trdota v vseh možganskih oblikah — morje, ki se strdilo v veličasten kamnit, s snegom pokrit molk in strmenje. To je zamišljenost zemlje v njeni vzvišenosti, ki je najsilnejša pesem ki jo more dojeti človeško čustvo.

Strahne so naravne sile; grade najčudovitejšo zgradbo iz snega in ledu, potem pa kot da se sproste močnejši elementi, ki drže skupaj te tvorbe — zagrmi peklenški orkester, ogromni plazovi, kot cele gore se vale v nižino, stiskajo zrak, ki podira vse pred njimi, plazovi pa orjejo v svoji nevzdržni sil naprej, rušijo vse, pobirajo in odnašajo s seboj, da ječi zemlja pod njimi.

Grozotne so ledeniške razpoke, včasih se zdi, da so brezdane, temni, skrivnostni prepadi smrti. Vesepovod preže na človeka nevarnost, če stopi v to ledeno krajstvo, ki je pa vendar tako privlačno, da se mu ne more odreči. In človek se postavlja povsod v borbo, meri svoje sile s vsem, hoče biti vladar zemlje v pravem pomenu besede. Borba človeka s kratkimi naravnimi silami pa je mnogokrat dramatična.

V naslovnom filmu vidimo mladega meteorologa Hannesa, ki je uslužben v vremenski opazovalnici na Montblancu. Bori se s strašnim sneženim viharjem, ki razdene kolibo, Hannesu ozebejo roke tako, da je popolnoma brez moči. V filmu je vpletena lepa dramatična vsebina, ki je v učinkovitem soglasju z naravno dramo samo na sebi.

Krasni so letalski posnetki in izredno zanimivi pristanki letala na ledeniku pod vrhom Montblanca. Najbolj učinkoviti so posnetki viharja tako v sliki in zvoku. Vsak sportnik bo pa gotovo vznemirjen nad lepimi posnetki smučarskega loma za »šlissico«. Dobro je prikazana tudi zvezdama. — Skratka — dober film.

Pri zapeki, krvnem prenapolnjenju trebuha, kongestijah, bolečinah kolčnih živcev, bolečinah v boku, zasoplenosti, hudem srčnem utripanju, migreni, šumenju v ušesih, omotici, poboitosti povzroči naravna »Franz Josefov« grenčica izdatno izpraznjenje črevesa in osvoboditev od občutkov tesnobe. Mnogi zdravniki uporabljajo »Franz Josefov« vodo tudi pri nadlogah klimakterijalne dobe z največjim uspehom. »Franz Josefov« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Na gorah.

—Kaj najraje čitate na gorah? — Po pravici povedano jedilni list.

G. G. Norris.

60

Vroča kri

Roman.

In še zdaj, ko je stala osramočena in opljuvana pred njim in ko ji je začela soba plesati pred očmi, je razmišljala, ali bi ostala ali ne. — Če pojde, se ne bo nikoli več vrnila, to je dobro vedela, on jo je pa potreboval, krvavo potreboval. V dveh, najpozneje v petih minutah se bo sesedel in bridko zaplakal, zahrepenel bo po nji, obžaloval svojo naglo jezo in prošil odpustčanja. Obotavljala se je. Toda v duhu je videla že nove mučne prizore, ki ji bo pri najmanjšem prepirlu ali nesoglasju očital njeno preteklost. Nehote in brez slabega namena. In teh muk bi ne bilo konca ne kraja. Vedno bi našel dovolj izrazov, da bi jo žalil in poniževal.

Torej se je obrnila, segla mehanično po svojem klobuku, vzela rokavice in ročno torbico ter odšla. Zunaj v veži jo je urno popihala pred njo prestrašena postava. Cassy je priskočevala. Zdelo se je pogledala ni. Pred vežnimi vrati je obšla, si popravila lase, si jih pri-

trdila z glavnikom, se pokrila in pritiskala na klučko. Kar se je spomnila, da je pustila v sobi psa. Tiho je zaplakala. Potem je pa počasi in za vedno zaprla vrata za seboj in odšla.

XVI.

V City in County bolnici so jo klicali kar »Marsh«. Nekoč je tekala po sobi neka druga bolnica v sivih copatah brez pete in v umazanem, žoltem jutranjem plašču, ki so jih imeli vsi bolniki. Pobraba je Zeldino tablico in vprašala radovedno: »Ime vam je Zeldi-je-li »Marsh«? Komikno ime, »Zeldi«, — je skomignila z rameni, kakor bi ji trgali srcajo s telesa. Doktor Boylston je bil kriv, da so jo vpisali pod praviim imenom v seznam bolnikov. Raje bi bila vpisana pod priimkom »Springer«; toda v resnici se ni več zanimala za svoj priimek in sploh ji je bilo vse na svetu deveta briga, počutila se je slabo in, ah, tako brezmejno trdno!

Ze tri mesece je bila tu in čisto se ji je zdelo, da drugačnega življenja sploh nikoli ni poznala. Zunaj, onstran teh štirih sten bolniške sobe št. 35, je bilo mesto, so bili ljudje, med njimi tudi mož, ki se je pisal George Selby in s katerim je bila poročena, ki je nastopal v varietetu in imel pri se-

bi psa po imenu Buster. Toda vse to je ni prav nič več zanimalo. Mnogo važnejše ji je bilo vprašanje, če pride doktor Seelig jutraj pravočasno pregledovat bolnike, če so položili v sobo št. 35 novo bolnico, če boli sestro prednico, gospodično Carmody, glava ali če je dobre volje, da dobe že tretjič zaporedoma za večerjo slive itd.

Tri mesece med bolnimi in umirajočimi! Proti koncu julija so jo bili prinesli v bolnico, a zdaj je bilo že sredi oktobra. Prvotno je mislila, da bo morala umreti, — tudi doktor Boylston je mislil tako — in zelo rada bi bila umrla. Potem si je pa pomogla.

— Pri serviranju mi morate pomagati, Marsh, — ji je dejala nekega dne sestra prednica. — Več tednov ste tu in če hočete še ostati, morate kaj delati.

Hoteti ostati! Kam pa naj gre? V bolniški sobi je bilo 30 postelj, ki so bile skoraj zasedene in sicer s strahotnimi, grozo vzbujajočimi bolniki. Večinoma so bili stari. Zdelo se je bila naučila biti neobčutljiva; opetovano je mirno gledala, kako stoji ljudje okrog smrtnih postelj, kako se poslavljajo hči od matere ali mož od žene.

Pomagati pri serviranju! Prav gotovo je tičala za tem pove-

ljem skrita hudobija; bodisi da so hoteli s tem pospešiti njeno smrt ali pa spraviti jo čim prej iz bolnice. V začetku ni zaupala sestri prednici. Vsak korak je glodal njene zadnje sile; tablete so ji drhteje v roki, tekočine je razlivala; sestra prednica jo je zmerjala, bolniki so se pa pritoževali ali preklinjali jo. Toda Zeldi si ni upala protestirati. Najbolj se je bala, da bi je ne spodili iz bolnice.

Usodnega popoldne, ko je zapustila Georga in ko je za vedno zaprla za seboj vrata nesrečnega stanovanja, je hodila razburjena in vsa iz sebe po ulicah. Sama ni vedela, kam gre, mislila je samo na to, da bi našla kotichek, kjer bi mogla mirno sedeti in razmišljati, kaj zdaj storiti. Neka tajna sila jo je napotila proti Mechanics Library, kjer se je z Mihaelom često sestajala. Komaj pa je napravila nekaj korakov, ji je postalo slabo in komaj je imela še toliko moči, da je stopila v bližnjo kavarno. Sedla je k prazni mizi za zaveso, naročila kavo, in ker ji ni bila dovolj močna, še whisky. To jo je poživilo in ji segrelo želodec.

Imela je še pet dolarjev in nekaj centov. Denar in obleka, ki jo je imela na sebi, to je bilo vse njeno premože-

nje; kovčega sploh ni imela, bila je celo brez glavnika in ščetke. Meyerowitz se ji je zdel edini, ki je prihajal v pošto; pomislila je, kako lepo in prijazno jo je vedno sprejel. Gotovo bi ji preskrbel službo, če mu pove, da je v tako hudi stiski. Ah, če bi imela vsaj posteljo, da bi pretegnila svoje onemogle ude, blazinico za svojo trudo glavo, sobico, v kateri bi mogla razmišljati in biti sama.

Penzijo blizu Wigwani gledališča, kjer sta z Georgom stanovala, ko sta prispela v San Francisco, se ji je zdel še najbolj pripraven. Tam so jo poznali. Tam bi jo gotovo sprejeli tudi brez priljage. Toda tudi tam bi morala imeti vsaj ročni kovčeg; in čim ji je toliko odleglo, da je mogla zopet hoditi, je odšla v bližnjo trgovino in kupila ročni kovčeg iz imitiranega usnja, nočno srajco za petdeset centov in nekaj najmanjših toaletnih potrebščin.

Sele proti jutru je zaspala, toda to je ni prav nič motilo. Rada je ležala tako tiho, zrla nemotično v temo in mislila na grozotne dogodke prejšnjega dne, na Georga, nase, na začetek njihovega prijateljstva, na poroko in na vse, kar sta skupaj doživela in pretrpela, na njegovo sebičnost — in tudi na psa z razumnimi, temnimi očmi.

Vrsta 9675-38

Kako Vam ugajajo ti krasni čevljički? Okrasili smo jih okusno s kombinacijami raznih barv. Pridite, da Vam jih pokažemo.

Prve vesti pomladanske sezone

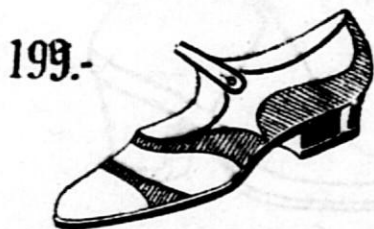
V naših prodajalnicah dobite že sedaj najnovejše pomladanske modele. Do danes ni bilo tako krasnih okrasov, tako dovršenih modelov za tako nizko ceno. Modo, mičnost in radost si more danes dovoliti vsakdo. Prijetno je prihajati na pomladansko promenado v novih čevljih. Ti stanejo pri nas za dame samo 199 Din, za gospode samo 240 Din. Oglejte si naše izložbe — obiščite naše prodajalnice!

Vrsta 9805-96

Ta najnovejši kraj daje nožicam elegantno linijo. Kombinacija laka s semišem daje temu čevljičku poseben slog, ki bo ugajal vsaki odlični dami.

Rata

Vrsta 4645-71

Evo, tudi za Vas krasni čevljički, za Vas, gospodične, ki ljubite sport, ki imate rade nizek in širok podpetnik. To je naš zadnji model, ki nam to sezono prinese pri Vas največji uspeh.

Vrsta 2645-80

Čevljički iz temnorjavega boks ali semiša, kombinirani s svetlo barvo. Izdelani s polvisokim podpetnikom. Model za dame finega okusa.

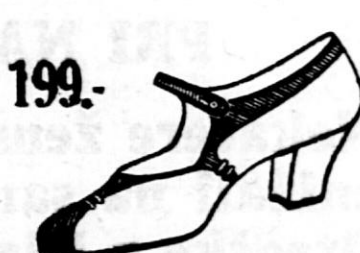
Vrsta 2605-72

Praktični dekolirani čevljički s polvisokim usnjatim podpetnikom, izdelani iz finega boks rumene ali svetle moderne barve z okusno zapenko.

Vrsta 2345-77

Svetli nubuk s temnorjavim boksom je v skladu s naravnimi barvami pomladi. Tako je kombiniran in okrašen ta čevlji, da odgovarja vsaki spomladanski obleki.

Vrsta 1625-26

Lahki čevljički s polvisokim lesenim podpetnikom, okusno kombinirani in izdelani iz najfinejšega blaga. Imamo jih iz laka in boks.

Vrsta 1955-98

Iz jelenje kože ali iz finega laka, okusno okrašen, s polvisokim lahkim podpetnikom. Ako želite eleganten in udoben čevljiček, pridite k nam.

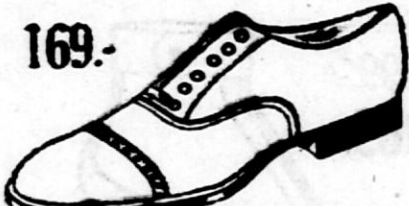
Vrsta 2651-05

Omogočite svojim otrokom, da se jim bodo nožice normalno razvijale. Kupite jim udobne in lahke čevljičke široke oblike. Prodajamo jih iz boks in laka za isto ceno.

Vrsta 2642-30

Navadno beba ne mara istih čevljičkov kakor jih imajo bratci. Zato smo ta čevljiček okrasili tako okusno, da bo ste z njim svoji hčerki napravili največje veselje.

Vrsta 1937-22

Vi, ki ste izpostavljeni štrpaci in ki ste vso zimo nosili težko obutev, potrebujete za pomlad lažje čevlje. Evo jih iz dobrega boks s krepkim gumastim podplatom za malo denarja.

Vrsta 7637-21

Na zahtevo mnogih naših odjemalcev prinašamo to pomlad novo koničasto obliko. Garderoba elegantnega gospoda ni mogoča brez teh čevljev, in sicer iz laka, črnega in rjavega boks.

Vrsta 6637-11

Ako nosite obleko iz angleškega blaga, ne morete biti brez te oblike sportnega čevlja, ki je izdelan iz najboljšega boks, okrašen pa z okusnimi luknjicami. Imamo jih črne ali rjave barve.

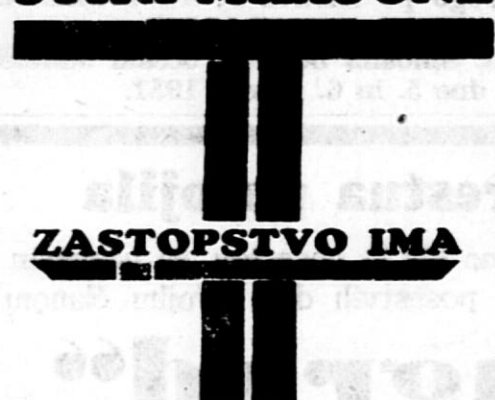

Vrsta 9637-21

Ta udobni, enostavni čevlji, ima svoj stalni krog odjemalcev. Izdelujemo jih iz laka, črnega ali rjavega boks za isto ceno.

K vsaki barvi čevljev imamo odgovarjajoče barve nogavic.

ŠTIRI MILIJONE

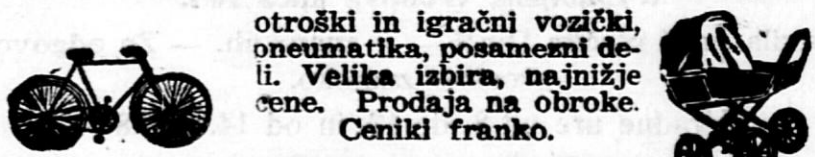
UNDERWOOD

pisalnih strojev je danes v rabi

LUDV. BARAGA

Šelenburgova ul. 6 - Tel. 29-80

Dvokolesa, motorji, šivalni stroji.

otroški in igračni vozički, onumatika, posamezni deli. Velika izbira, najnižje cene. Prodaja na obroke. Ceniki franko.

„Tribuna“ F. B. L.

tovarna dvokoles in otroških vozičkov,

LJUBLJANA, KARLOVSKA CESTA ŠTEV 4

Večje posestvo

s hišo, gospodarskimi poslopji, sušilnico, z žago, z 2 velikima gozdoma, skupaj 47 orolov, v Pesjem pri Sošanju v bližini postaje prodam. Pojasnila daje in ponudbe sprejema notarska pisarna v Sošanju. 870

Slabi zobje

kvarijo najlepši obraz. Neprijeten duh ust je vzrok. Obe hlihi odstranite z uporabo krasno osvetočete Chlorodont-paste. Zobje dobijo krasen sijaj elonovine, posebno z uporabo robčaste Chlorodont-ščetke, ker ista čisti zobe tudi na njih straneh ter odstranjuje ostanke jedi, ki povzročajo gnulobo. Poskusite najprej s malo tubo Chlorodont-paste, ki stane Din. 8.—. Chlorodont-ščetka za otroke, za dame (mekke ščetke), za gospode (trde ščetke). Pristno samo v originalnem modro-zelenem omotu z napisom Chlorodont. Dobiva se povsod. — Pošljite nam ta oglaš kot takovino (omot se zalpiti) dobili boste brezplačno eno poskusno tubo za večkratno uporabo. Tvorilce Zlatorog. Oddelek Chlorodont, Maribor 7

Mali oglasi

Vrsta beseda 50 par. Plačo se lahko tudi v smetih. Za odgovor znamko! — Na vprašanje brez znamke ne odgovorjamo. — Najmanjši oglas Din 5.—

VINO CENZ ULICO

Črno Din 9.—, belo Din 10.—, priporočila Vinska klet, Sv. Petra cesta 43 (na dvorišču). 848

Premog, drva, koks

prodaja „ILIRIJA“ d. s. o. z., Ljubljana, Dunajska c. 46 — telef. 2820, Miklošičeva c. 6 — telef. 2595

Ako bočete delati,

da s lahko domačo obrtjo zaslužite na lastnem domu po 7 Din na uro, pristopite naši zdruzi. Pouk brezplačen. — Vpisnina Din 10.—. Obširna pojasnila radevoljno, ako je priložena znamka za odgovor. Zadruga jugoslovanskih pisateljev, Osljak. 7/1

Klavirji!

Svarim pred nakupom navideznega blaga, cenih klavirjev! Kupujte na obroke

od Din 400.—

prva svetovne fabrikate: Bösendorfer, Steinway, Fuser, Hülz, Stingl original, ki so nesporne najboljše! (Lahka, precizna mehanika.) Prodaja jih izključno le sodni izvedenec in bivši učitelj Glasbene Matice

Alfonz Breznik

Mestni trg 3

Najcenejša posojalnica.

Bolezni želodca, slabo prebavo

nepravilno vrenje v želodcu urejuje FIGOL. FIGOL odpira slast, čisti in osvežuje kri, krepi telo. Priporoča se odraslim in otrokom. FIGOL se dobiva v vsaki lekarni, po pošti pa razpošilja izdelovalec DR. SEMELIČ, DUBROVNIK 2/60. — 3 steklenice s poštnino 105, 8 steklenic 245, 1 steklenica 40 Din.

V restavraciji

HOTELA MIKLIČ

se toči za ves čas posta vsak dan od 1/2 18. ure dalje

Unionsko BOCKPIVO

Vrček 1/2 litra Din 5.—, 3/10 litra Din 3.50.

Lovske puške

floberte, browning pištole, pištole za straženje psov, lovške in ribiške potrebščine ima vedno v zalogi

F. K. KAISER ouškar.

Ljubljana. Kongresni trg šte. 9

Preselitev

Cenjenemu občinstvu vjudno naznanjam, da sem se preselil iz Kriškeve v svojo lastno hišo Brank pri Ljutomeru. Cenjenim odjemalcem se nadalje toplo priporočam. Franjo Stajnko, krojaštvo — Brank pri Ljutomeru. 873

Trgovina

mešanega blaga, dobro vpekljana, z lepim posestvom napredaj. Pojasnila daje Danijel Frece, trgovec, Sv. Miklavž nad Laškimi. 872

Pek. vajenca

15—16 let starega, krepkega fanta, iz dobre in poštene hiše, sprejme takoj Lovro Zupanc, pekovski mojster v Dol. Toplicah 6. 871

Kanarčki

Zlahtni vrvičvi (Edelroller), dobri pevci, ponovno odlikovani s srebrno kolajno. Samci od 150 do 250 Din, samice 60 Din komad. Razpošiljam po povzetju ter jamčim, da ptica pride živa. Na vprašanje priložiti znamko. — Fr. Golob, Hranilniška cesta 8, Ljubljana. 869

STROJNEGA MOJSTRA

ki zna ravhati s transportnim strojem (Fördermaschine) s kompresorjem in motorjem — sprejem. V poštev pridejo le tisti, ki zamorejo dokazati, da so kot strojniki že bili zaposleni v rudniku. Ponudbe na naslov: Tunner i Wagner, Beo-Toplicah 6. 872

NAJCENEJŠI

SO NAŠI MALI OGLASI, KER SMO

ZNIZALI CENO

NA 50 P ZA BESEDO.

ZUNANJI OGLASEVALCI LAHKO PLACAJO MALE OGLASE Z ZNAMKAMI.

VABILO K 50. REDNEMU letnemu občnemu zboru

Savinjske posojilnice v Žalcu, reg. zadr. z omej. zavezo, ki se vrši dne 1. marca 1931 ob 14. uri v zadrugi pisarni

Dnevni red je nastopni:

1. poročilo načelstva in nadzorstva;
2. odobrenje računskega zaključka za leto 1930;
3. razdelitev čistega dobička;
4. volitev načelstva in nadzorstva;
5. čitanje revizijskega poročila;
6. slučajnosti.

Ako pa občni zbor ob določenem roku ne bi bil sklepčen, se skliče ob 15. uri istega dne drug občni zbor z istim dnevnim redom, ki bo sklepčen brez osira na število navzočih zadrugičnikov.

Načelstvo.

Za 50% znižana zimska obutev

79.-
29.-

Vrst 3652-76

Za Vaše otroke smo pripravili za malo denarja tople in udobne obutev. Prikladni za šolo.

69.-
29.-

Vrst 2361-75

Otroške snežke iz finega gabadena. Obvarovali Vam bodo otroke hripe in prehlajenja.

Po vseh deželah je kosila hripa, najmanj pri nas v Jugoslaviji, za kar se imamo zahvaliti nizkim cenam naše gumaste obutve. — Prehod iz zime v pomlad je za zdravje najnevarnejši. — Izkoristite zato priliko, ki Vam jo prožimo s

PONOVNIM ZNIŽANJEM GUMASTE OBUTVE.

Namesto da vskladiščimo zimsko obutev, smo sklenili jo raje prodati tudi po znižani ceni, da varujemo odjemalcem noge bolečin. — Vsi Vi, ki imate v družinskem proračunu težave z obutvijo, pridite k nam.

PRI NAS MORETE DOBITI OBUTEV SKORO ZASTONJ

Nekatere ženske vrste, ki so začetkom sezone stale Din 199.—, smo znižali na samo Din 99.—.

Otroške z Din 69.—, na samo Din 29.—.

69.-
29.-

Vrst 1025-82

V galošah si obvarujete zdravje in obutev. Prodajamo jih raznih barv.

99.-
69.-

Vrst 1365-70

Naš šlager tako z dobrim materialom kakor z nizko ceno.

Bata

129.-
99.-

Vrst 9891-70

Za naše male generale imamo celogumaste škornjice za neverjetno nizko ceno.

169.-
129.-

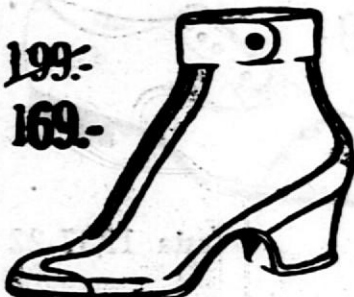
Vrst 1885-78

Celogumaste snežke s toplo podlogo in patentno zaklopnico. Očuvale Vam bodo noge tople in suhe v največji vremenski neprilici.

129.-
99.-

Vrst 1365-70

Naš šlager tako z dobrim materialom kakor z nizko ceno. S tem želimo omogočiti tudi najširšim slojem nakup dohrih snežk.

199.-
169.-

Vrst 7885-87

Preko glečnja visoke snežke s patentno zaklopnico, okrašene z ogrlico iz moare pliša.

199.-
99.-

Vrst 1895-81

Priljubljeni ruski škornji, ki se nosijo preko čevljev, z mehkiimi golenicami, okrašeni z ogrlico iz krimerja.

249.-
199.-

Vrst 0697-70

Škornji iz tople dvojne klobučine do kolena. Podplat in spodnje strani so narejene iz gume. Pripravne za vse, ki opravljajo poklice v hudi simli.

Tribuna dvokolo s „Sachs“ motorjem

posebno močni, okvir nizek, močnejša pnevmatika, motor v sredini montiran z dvojno predstavo in spojko, 1 1/4 K. S. — Vozi 30 do 40 km na uro in porabi 2 litra goriva na 100 km. Dobi se tudi sam motorček, katerega se lahko na navadno močno kolo montira. Cena prav nizka, ceniki franko.

»Tribuna« F. B. L. tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

NEVESTINE OPREME

najfinejše in najcenejše v veliki izbiri prekrasnih vzorcev mehanično umetno in ročno veže

Matek & Mikeš, Ljubljana

poleg hotela Štrukelj

Entlanje meter 25 par; »Breda« robci komad Din 2.—.

I. SLANOVIC

SPLOŠNO KLJUČAVNIČARSTVO.

Gajeva ulica šte. 2

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela. Specijalna dela: delikatesna in slaščičarska namizna in izložbena stojala iz medenine ali železno ponikljana.

Poceni in vendar najboljše je SEVERJEVA OTOMANA

z 32 peresi v sedežu in 4 v glavlju; velikost 185 x 78

Cena Din 550.— do 850.—, po izbiri preobleke. — Zahtevajte vzorce!

Najboljši material!

RUDOLF SEVER, LJUBLJANA,

Marijin trg št. 2.

Gospodična

28 letna, izobražena, želi resnega poznanstva v svrhu ženitve z njej primernim inteligentom, ki bi imel smisel za družinsko zakonsko življenje. Ponudbe na upravo »Slovenskega Naroda« pod šifro »Viribus unitis 856«.

Makulturni papir

kg à Din 4.—

prodaja uprava »Slovenskega Naroda«

Ure JUNGHANS

so vedno najboljše!

Nedosežna po kakovosti.

»Boxer« najnovejša Jungmansova budilka.

PRI SVOJIH NAKUPIH DARIL ZAHTEVAJTE, PROSIM. SAMO ure z znamko „Zvezda“.

URE JUNGHANS SO NAPRODAJ V STROKOVNIH TRGOVINAH.

Klišee

vseh vrst enobarone in večbarone izdeluje klišarna

Ljubljana

Južografika

So. Petra nasip
šte. 22
Telefon 2496

UMETNE OČI

izdelava strogo po naravi F. AD. MÜLLER
SOHN, WIESBADEN
v Ljubljani, Splošna bolnica, očesni oddelk,
dne 5. in 6. marca 1931.

Brezobrestna posojila

za zidavo hiš, za nakup hiš in posestev, za prevzem hipotek na hišah in posestvih daje svojim članom

„Jugrad“

Jugoslovanska gradbena in kreditna zadruga s. z. o. z.
v Ljubljani, Wolfova ulica 10/L

Pravila proti plačilu Din 5.— v znakah. — Za odgovor prosimo znakmo.

Uradne ure od 8. do 12. in od 14. do 18.

Gritzner = Adler

šivalni stroj in kolo

Elegantna izvedba —
najboljši material!

Novost

Sivalni stroj

kot damska
pisalna miza

Le pri

JOS. PETELINC - LJUBLJANA

TELEFON INTERURBAN 2913

Zmerne cene tudi na obroke

Najboljši češki blagovi

Zajamčeno čistovoljeno
moške in damske blagove
zadnjih novosti za
pomladno in letno sezijo

razpošilja starorenomirana ZALOGA TVORNIČE
SUKNA

Siegel - Imhof — Brno

Palackého tř. 12, Českoslovaška.

Največja izbira. — Najnižje tvorniške cene. — Najsolidnejša
izvršitev vseh naročil. — Na zahtevo vzorci zastoni in
poštne proste.